

AYŞEN BULUT: SICAK BİR TEBESSÜM

Selma Karabey - Nureddin Özden

Bir Bulut Olsam

Bir bulut olsam gökyüzünün mavi semalarında
Dolaşsam bulut bulut yurdumun her köşesinde
Yağmur olup yağsam bereket olarak yeryüzüne
Sevdiğimin başında buram buram dolansam

.....

Bir bulut olsam eşsiz ve tek

Sevgi yumağı olup insanları sarsam tek tek

Ağlamayı kessem güneşle hep gülsem

Umut olsam yarınlara bugünden de öte

.....

Bir bulut olsam ak mı ak, pak
Beyazlatsam kendim gibi gönülleri ak, pak
Kaybolmasam dört mevsim her bir yerde
Canlılara hayat versem su gibi buket buket

.....

Bir bulut olsam getirsem yağmur ve karla bereket

Yemyeşil etsem bu dünyayı yaşanabilir dünyayı
Sağnak sağnak olsa sevinçlerimiz tüm insanlıkla
Değsek bugünden yarınlara dek barış içinde...

İlhan KORUYUCU

Birlikte güzel işler yaptıkları Dr. Nahid Toubia ne güzel tanımlamış Ayşen Bulut'u yazısının başlığında. Gerçekten de Ayşen Bulut deyince parlak bakışları ve hep gülümseyen yüzü gelir gözlerimin önüne. O gülümserken bir yandan da ağzından hangi kelimenin çıkmasının daha uygun olacağını düşünmektedir. Tanıyanlar çok iyi bilirler, onun ağzından çıkan her sözcük ince bir düşünce süzgecinden geçmiştir. Ve o sözcükler benim gibi

birçok kişinin yaşamında, önemli kararlarında yol gösterici olmuştur.

Sevgili Nureddin Özden birkaç hafta önce beni arayıp, Halk Sağlığı Gündem'in "İZ BIRAKANLAR" dosyasını Ocak ayında Ayşen Bulut'a ayırdıklarını söyledi ve bizden destek istedi. Çok heyecanlandık, çok sevindik. Öte yandan zaman o denli kısaydı ki, açık söylemek gerekirse biraz da endişelendik; sevgili "Aysen Abla"mızı yeterince yansıtabilecek miyiz diye. Sağ olsunlar, ulaşabildiğimiz çalışma arkadaşları, sivil toplum alanındaki yol arkadaşları, dostları zamanın kısalığına inat onunla ilgili duygu ve düşüncelerini yazıp bize ilettiler. Eminim bize yazı göndermeyi çok isteyip de yoğunluklarından ve zaman darlığından dolayı bunu yapamayan da çok kişi oldu. Yazılanlar Ayşen Abla'nın özelliklerini o denli güzel tanımlamış ki, paylaşımda bulunamayan dostları o satırlarda kendi akıllarından geçenleri bulacaklar gibime geliyor.

Ayşen Bulut için yazan insanların mesleki ve kurumsal çeşitliliğine baktığınızda onun Halk Sağlığı olmayı nasıl yorumladığı çok güzel anlaşılıyor. Bu çeşitlilik onun sağlık bilimleriyle sosyal bilimlerin iç içeliğine olan inancının bir kanıtı aslında. Mesleki yaşamını geçirdiği Ankara ve İstanbul'daki yıllarından çok sayıda çalışma arkadaşı Ayşen Bulut'u ne zaman, hangi vesile ile tanıdıklarını, onunla çalışmış olmanın kendilerinde nasıl izler bıraktığını anlattılar. Bir sayfayı geçirmemelerini dilemiştik, fakat bazı dostları kendilerini çok sınırlanmış hissettiklerini, bir sayfada sıkışıp kalırlarsa yazılanların sadece iş listesi gibi olacağını söyleyince "ikna" olduk ve biraz daha uzun yazmak isteyenleri anlayışla karşıladık. Yurt

dışından bazı arkadaşlarının yazıları İngilizce idi, Türkçe çevirisini de eklemeyi uygun bulduk. Paylaşımların olduğu bölümü çok sevgili eşi Dr. Melih Bulut'un yazısı tamamlıyor. Melih Abi öğrencilik yıllarından itibaren Ayşen Abla ile yaşamın her boyutunu paylaşmış bir insan, harika üslubuyla yazdığı satırlarını okurken ben çok duygulandım. Ayşen Abla'yı kendi ağzından dinlemek için bir de söyleşi yaptık ve dosya içinde yer verdik. Söyleşide onun Halk Sağlıklıısı olmayı bir yaşam biçimi olarak algıladığını, yaptıklarını hiç "iş" gibi görmediğini anlıyoruz. Elimizde çok sayıda fotoğraf vardı, teknik olanaklar elverdiğince bunların bir bölümünü sizlerle paylaşmaya çalıştık. İnanıyorum ki Ayşen Bulut'u tanıyan arkadaşları, meslektaşları bu dosyayı okurken anılarını tazeleyecekler, tanımayanlar da onu daha yakından tanıma isteği duyacaklar (ve ne güzel ki bu mümkün). Bu nedenle "İZ BIRAKANLAR" dosyasını yaratan sevgili Nureddin Özdener ve Erhan Eser arkadaşlarıma tüm Halk Sağlıklııları adına en içten teşekkürlerimi iletiyorum. Alanımıza emek vermiş değerli insanların yaşam öykülerini öğrenmek sadece genç meslektaşlarımız için değil, bizler için de öğretici bir deneyim oluyor. Ayşen Bulut dosyasının hazırlanmasında en başından sonuna dek birlikte çalıştığımız sevgili Hacer Nalbant'a da emekleri için teşekkür etmeliyim. Ve elbette Ayşen Bulut'la ilgili duygu ve düşüncelerini bizlerle paylaşarak bu dosyanın oluşmasını mümkün kılan çok sayıda çalışma arkadaşına...

Sevgi, saygı ve dostlukla,

Dr. Selma KARABEY

Prof. Dr. Yusuf ÖZTÜRK

**Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD
Eski Başkanı**

SEVGİLİ AYŞEN'İ TANIMAK VE TANITMAK,

Dünyada her insan doğar, büyür ve çeşitli evrelerden geçerek yaşam yerini istemeden büyük gücün etkisiyle değiştirir. Genel kural böyle olsa da kimileri ailede, okulda ve toplumsal yaşamda ast ve üstlerle ilişkilerinde tutarlı ve hemen herkesin belleğinde çok iyi izlenimler bırakarak yer değiştirir. İşte benim tanıdığım Ayşen, bu özelliklere sahip olanların başında gelmektedir.

Sevgili Ayşen'i tanımak ve tanıtmak, Çok şükür ki bana nasip olmuştur. O'nu tanımak için ya çok güven duyduğunuz bir büyüğünüzden, ya bizzat kendimiz, ya da aynı duygu, düşünce, tutum, davranış ve gerçekçi hedeflere erişmek için birlikte plan, program yaptığımız ve karar verdiğimiz toplumsal sorunlara çözüm bulmak için mutabık kaldığımız büyüklerinize mümkündür.

Hacettepe Tıp Fakültesi toplum Hekimliği Enstitüsü'nde bendeniz önce asistan sonra öğretim görevlisi ve daha sonra da öğretim üyesi iken, gerek Etimesgut ve gerekse Çubuk Sağlık ve Eğitim Araştırma Bölgeleri için her yıl çok sayıda asistanlarımız sınav kazanarak bünyemize katılıyorlardı. Bunlardan birisi de Sevgili Ayşen idi.

Ayşen düşünen, bilimsel fikir üreten, tutum ve davranışlarında objektif kriterlere endeksli, araştırma yapan, çok okuyan ve yazan kimliği ile herkes tarafından sevilen ve saygı duyulan üstün vasıflara sahipti. Ben de başta çok sevgili ve say-

gıdeğer Hocamız Nusret H.Fişek kadar olmasa da Ayşen'i tanıyor ve saygı duyuyordum.

Ben 1978'de İngiltere'den döndükten sonra, 1979'un başlarında Hocamız, Çubuk Bölge Başkanlığı görevini bana verdi. Takriben bir sene sonra, Hocamız bir gün beni Anabilim Dalı'na çağırırdı, gittiğimde sevgili Ayşen'i Çubuk Eğitim ve Araştırma Bölge başkanı Yardımcısı olarak vereceğini söyledi.

Hiç tereddüt etmeden, "**hay hay**" dedim ve bu öneriye çok sevindiğimi arz ettim. Dolayısıyla, ertesi gün sevgili Ayşen ile birlikte görev yapmaya başladık.

Yukarıda, Sevgili Ayşen'i tanımak ve tanıtmak bana nasip oldu demiştim. Bunu bir başka şekilde anlatamam. O, gerçek bir toplum hekimi idi. Başkan Yardımcılığı yanında bazen ocak hekimliği, bazen hastanede nöbetçi hekim ve çoğu zamanlarda da intörn doktorlarımıza danışmanlık ile birlikte araştırmalar planladı ve uygulattı.

Çubuk ilçesinin 103 köyü vardı. Devlet Başkanı Ve Genel Kurmay Başkanı olarak Çubuk'a gelen Evren Paşa'nın emirleriyle Kalecik'in tamamı ve Altındağ'ın da birkaç köyü Çubuk Sağlık Grup Başkanlığına bağlandı ve 175 köyümüz oldu.

Sevgili Ayşen, oldukça genişleyen bölgede ayak basmadık yer bırakmadı. Bize bağlı olan bölgede ki asistanlarımızla, ebe, hemşire ve sağlık memurlarımızla daima iyi bir eğitimci ve araştırmacı olarak hizmet verdi. Hiçbir zaman çalışanlarımızla aramızda gerek psikolojik ve gerekse sosyal bir

gerilim yaşanmadı. Ayşen, çalışkanlığı yanında insani olarak üstün meziyetlere sahipti. Çok dürüst ve hakkaniyet sahibiydi. Tam anımsamıyorum, bir gün kendisine dernek olanakları ile (**zannediyorum verem savaş binasının üzerine personel lojmanları yaptırmak vb.**) bir şeyler yaptıracağım dedim. Bana "**olmaz ağabey, yanlış yorumlanır**" dedi. Buna karşılık ona "**Bizi asmaya kalkarlarsa ip kırılır**" dedim. Güldü. Ve kararımızdan vazgeçmiyerek lojmanları yaptırıldı.

Sevgili Ayşen ile geçen yılları, anıları unutmak mümkün değil. Üzülerek söylemeliyim ki felek her birimizi ülkenin muhtelif yerlerine attı. Ama biz her zaman manen birlikteyiz.

Sevgili Ayşen çok seçkin bir toplum hekimi olarak ülkemiz insanına hizmet etmek için çok yoğun bir enerji sarfediyordu. Ancak, şu anda bildiğim kadarıyla genç yaşta emekli olmuş.

Ayşen nerede olursa olsun, üretken bir düşünce ve araştırmaları ile gerçek ideallerine hizmet edecektir. Buna kesinlikle inanıyorum.

Sağlıklı ve uzun ömürlü olmasını diliyorum, mutlu ve başarılı yıllar geçirmesini canı gönülden temenni ediyorum.

Prof. Dr. Nazmi BİLİR

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD

AYŞEN BULUT

Ayşen Bulut'u ben İngiltere'den dönüşümde Çubuk'ta tanıdım. Hacettepe Üniversitesi ile Sağlık Bakanlığı arasındaki protokole dayalı olarak kurulmuş olan Çubuk Eğitim Araştırma Bölgesi'ndeki çalışmalarımıza 1975 yılı Haziran ayında başlamıştık. Ben hastanede İç Hastalıkları uzmanı olarak çalışıyordum. Ertesi yıl İngiltere'ye eğitime gittim, bir yıl sonra dönüp Çubuk'ta çalışmaya tekrar başladığımda yeni bir grup arkadaşımızın da bölgedeki Sağlık Ocaklarında çalışmaya başlamış olduklarını gördüm. Her biri çok kıymetli olan bu arkadaşlarımızdan birisi de Ayşen idi. O yılların koşullarında Çubuk'a gidiş – geliş oldukça “meşakkatli” idi. Bununla birlikte Çubuk'taki o sıcak hava ve ahenkli çalışma ortamı nedeni ile bütün arkadaşlarımız yüksünmeden, şikayet etmeden büyük bir zevkle çalışırlardı. Benim de yaşamımda çok güzel anılarla dolu olan bu çalışma ortamında Çubuk ilçe merkezindeki sağlık ocağında Ayşen Bulut çalışmaktaydı. Hastalara ve insanlara karşı sevgi dolu bir kişi olan Ayşen, Çubuk'taki ahenkli ve zevkli çalışma ortamının oluşmasında önemli rolü olan kişilerden birisi idi. Ayşen'in çalışmalarında, bu disiplinin o zamanki adı olan Toplum Hekimliği uygulamalarının en başarılı örneklerini görmek mümkündü. Uzman olduktan sonra bir süre daha bizimle çalışan Ayşen sonra İstanbul'a gitti. İstanbul'a gidişinde o yıllarda Hacettepe'deki kadro sıkıntısının etkisi de olmakla birlikte, sanıyorum eşi Melih'in İstanbul sevgisi ve tutkusunun da bunda önemli rolü olmuştur. Ayşen'in İstanbul'a gidişi anabilim dalımız için kayıp olmuştur. Ancak Ayşen İstanbul'da da çok başarılı ve verimli çalışmalar yapmıştır.

Çalışmalarını güzel şekilde sürdürürken kanaatimce “erken” olarak da emekli oldu. Bununla birlikte emekliliği döneminde de Ayşen çeşitli çalışmaların içinde oldu. Bütün çalışma arkadaşları tarafından sevilen ve takdir edilen, zarif, hanımefendi kişiliğe sahip olan Ayşen'e sevgili eşi Melih, kızı Kiraz, oğlu Ali ve uzaklardaki torunu ile sağlıklı uzun yıllar diliyorum...

Fatma UZ**Sağlık Eğitim Uzmanı****AYŞEN BULUT'LU 33 YIL**

Ayşen Bulut ile ilk karşılaşmam 1979 yılının Ekim ayında Sağlık Bakanlığı (SB) tarafından yürütülen Halk Sağlığı Hemşireliği konusundaki bir eğitim projesi vesilesiyle oldu. Şimdi, ilk karşılaşma anımız için hafızamı yokladığımda ilk aklıma gelen onun bana adımla hitap etmesi oldu. Bugün neredeyse içselleştirilmiş bu iletişim becerisi olan bu durum o yıllarda henüz sık görülen bir davranış tarzı değildi. Biraz şaşkın, biraz gururum okşanmış bir duyguyla dersini dinlediğimde de; bilgi ve ideallerini güleryüzü, ilgisi, sabır ve samimiyeti ile süslediğini fark ettim.

Tanışmamızı takiben SB ve H.Ü.Halk Sağlığı ABD işbirliğiyle yürütülen “200 Ebe RİA Projesi” benim Ayşen Bulut ve Ayşe Akın ile uzun yıllar sürecektir iletişimimin ilk basamağı oldu. 1980 yılının Eylül-Ekim aylarında onlar tarafından Lokal Denetici olarak Ankara Çubuk Hastanesi'nde eğitildim. Eğitimimiz sırasında Ayşen Bulut'unengin bilgisinin yanında hem bize hem de hastalara

karşı sabrı ve usanmadan açıklamalar yapması rol model açısından hiç aklımdan çıkarmadığım özellikleri oldu. Eğitimi takiben Edirne’den Ayşen Bulut’a ilk raporumu gönderdim. Ondan gelen geribildirim mektubu benim raporumdan daha uzun ve bir ders kitabı kadar öğreticiydi. Raporumu okumak ve geribildirim vermek için saatler harcadığı belliydi ve bu benim için şaşırtıcıydı; yaptıklarını ve beni ciddiye alıyordu ve ne güzel ki etrafımda işini ciddiye alan biri vardı.

Ayşen Bulut’un mektupla eğitimleri sayesinde işimi yapar hale geldim ve projenin yaygınlaştırılması kapsamında 1981 yılında Bakanlık merkez teşkilatına atandım. Ülke çapında yapacağım denetimler öncesi eğitimimde Ayşen Bulut’un bitmez tükenmez sabrına bir de yeni faaliyetler için umut ve heyecanları eklenmişti. Bunu nasıl yapıyordu bilmiyorum ama kendi umut ve heyecanlarına beni ortak etmesi Ayşen Bulut’a has bir gerçeklik ve kolaylık içinde oluyordu. Haklı çıktı ve akabinde birlikte (SB/AÇSAP Gn.Md’lüğü-HÜ/ ABD adına); (i) 13 ilden 13 kişinin RİA Lokal Deneticisi olarak eğitimlerini yürüttük. (ii) Ankara Zübeyde Hanım Doğumevi’nde RİA kursu görenlerin son değerlendirme ve oryantasyon eğitimlerini yürüttük. (iii) Hekimler için ilk Menstrasyon Regülasyon (MR) sertifika programını yürüttük.

Burada belirtmeden geçemeyeceğim konu; “200 Ebe RİA Projesi”nden elde edilen bulguların 1983 yılında güncellenen “Nüfus Planlaması Yasası”na bilimsel zemin oluşturmaları gerçeğidir. Bu önemli kazanım için SB/AÇSAP Genel Müdürlüğü yetkili-

lerinin pozitif tutumunu göz ardı etmeksizin Ayşen Bulut’un (elbette ki Ayşe Akın’ın) emeklerinin belirleyici olduğu herkesin malumudur.

Ayşen Bulut’un İstanbul’a göçü ile işbirliğimiz bitmedi. Çünkü iletişim ve ekip çalışmasındaki uyumu, liderliği, sabrı, samimiyeti ve insan/ kadın sağlığı ile ilgili sahici gayretleri işbirliğimizi alışkanlığa dönüştürmüştü. İstanbul dönemindeki ilk aktivitemiz “Yetişkin/ Katılımcı Eğitim Yöntemleri” konusundaki workshop oldu. Sonra sırasıyla; (i) SB Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü’nde çalıştığım dönemde; Sağlık Meslek Lisesi öğretmenleri için öğrencilerin mesleki eğitimlerinde “Katılımcı Eğitim Yöntemleri”nin kullanımı konusunda eğitici eğitimlerini yürüttük. (ii) AVSC International’da çalıştığım dönemde; “Kadın ve Çocuk Sağlığı, Eğitim ve Araştırma Birimi”nin kuruluş ve ilk eğitimlerinde işbirliği yaptık. (iii) Başbakanlık GAP Bölge Kalkınma İdaresi’nde çalıştığım dönemde: GAP illerindeki Çok Amaçlı Toplum Merkezleri aracılığıyla AÇSAP hizmetlerinde “Toplum Katılımı” örneği olan eğitim ve uygulamalar yaptık. (iv) Pathfinder International için çalıştığım dönemde yarı-zamanlı çalışmayla; AB desteği ile yürütülen proje kapsamında sağlık personel eğitimi, halk eğitimi ve eczacı eğitimlerini (Üreme Sağlığı) yürüttük. (v) İstanbul Tıp Fakültesi Öğretim Görevlileri için “Katılımcı Eğitim Yöntemleri” eğitimlerini başlattık.

Sınırlı satırlarda Ayşen Bulut’lu 33 yılı anlatmak zor ama onu farklı ve özel kılan özelliklerden birisi de; yapılan her eğitimin işe dönük olması ve kurumsallaşması için politika belirleyicilerle o

kendine has nezaket ve asaleti içinde iletişim kurma ve ikna etme özelliğidir. Bu özelliği ile; projelerin programa dönüşmesinde ve “Kaliteli hizmet için eğitim” anlayışının hayata geçirilmesinde örnek olması belki de en çok iz bırakan özelliklerinin başında olacaktır; diyemediğim diğer güzel özelliklerinin yanı sıra...

Ayşen Bulut’la birlikte çalışarak onu tanıdıkça; çalışma süreç ve sonucunda insanı odağına alan, kendini işine adayan, eş-anne rollerini sevgiyle yürüten, çalışkan, sabırlı, samimi, güvenilir özelliklerini her dem biraz daha öğrendim. Çalışma sürecinde; emeğe ve fikre saygısı, üretime verdiği destek, yüreklendirici geribildirim verme gibi özellikleri nedeniyle her konu ve koşulda onunla çalışmanın alışkanlık haline gelmesi hiç zor olmadı. Ve şimdi artık o gerçek bir dost... Ve artık ona diyeceğim tek şey; ışığınızı bizimle paylaştığınız için teşekkürler, her şey gönlünüzce olsun, sevgili ve değerli Ayşen Bulut...

Prof. Dr. Olcay NEYZİ

İÜ Çocuk Sağlığı Enstitüsü, Eski Müdürü

AYŞEN ABLA

Sanırım 1983-84 yılları idi. İstanbul Üniversitesi bünyesinde yeni bir kuruluş olarak yer alan Çocuk Sağlığı Enstitüsünü, çocuk sağlığı alanına çok yönlü katkılar yapabilecek akademik bir kuruluş olarak geliştirmek hayalini yaşıyordum ve bunun için çocuk hekimleri dışında bilim dalları uzmanlarını da içeren mültidisipliner bir ekibin gerekli olduğuna inanıyordum. O yıllarda, çocuk hekimi, pratisyen hekim, psikolog, diyetisyen, halk sağlık-

çı gibi çocuk sağlığı ile ilgili olabilecek çeşitli dallarda çalışanlara yönelik seminerler düzenlemeye başlamıştık. Ayşen Bulut’u, genç bir Halk Sağlığı uzmanı olarak katılmış olduğu böyle bir seminerde tanıdım. O sıralarda henüz doçent unvanını alıp almamış olduğunu iyi hatırlamıyorum. Ancak Ayşen’in seminer süresince yapmış olduğu olumlu katkılardan ve kişiliğinden etkilendiğimi ve onun gibi bir çalışma arkadaşına ihtiyacım olduğunu düşündüğümü çok iyi biliyorum. Kendisine, Hacettepe Üniversitesi’nin ünlü Toplum Hekimliği Enstitüsü ekibi içindeki görevini bırakarak İstanbul Üniversitesinin bu yeni kuruluşuna katılmasını istediğimi, ancak bu teklife yanıtını ıyice düşündükten sonra vermesini söyledim.

Kısa bir süre sonra Melih Bulut ile de tanıştım ve sonuçta İstanbul Üniversitesi çok değerli bir Halk Sağlığı uzmanına, Sağlık Bakanlığı Şişli Etfal Hastanesi de çok değerli bir çocuk cerrahına ve nitelikli bir Çocuk Cerrahisi Ünitesine kavuştu. Çocuk Sağlığı Enstitüsü’nde Ayşen Bulut ile başlatmış olduğumuz mültidisipliner ekip, zaman içinde Diyetetik uzmanı Doç.Dr.Türkan Kutluay Merdol, Kadın ve Doğum Hastalıkları uzmanı Dr.Nuriye Ortaylı, Halk Sağlığı uzmanı Doç.Dr. Ümit Kartoğlu ve daha sonraları sosyolog Hacer Nalbant’ın ve başka genç uzmanların katılımlarıyla zenginleşti. Bu kapsamda Türkiye’de nüfus çalışmalarının öncüsü, İ.Ü.Çocuk Sağlığı Enstitüsü’nün fahri yol göstericisi ve danışmanı olan demografi uzmanı Prof.Dr.Frederic Shorter’ı da minnetle hatırlamak gerekir.

Ayşen Bulut, kendi isteğiyle emekli olduğu 2010 yılına kadar İÜ:Çocuk Sağlığı Enstitüsü'ne, İstanbul Tıp Fakültesi'ne ve muhtaç çocuklara ve ailelerine çok yönlü yardım amaçlı bir sivil toplum kuruluşu olan Çocuk Sağlığı Derneği'ne hizmet etti. Başlangıçtan beri ikimizin de çok önemli bir gereksinim olduğuna içtenlikle inandığımız bir konu, farklı dallarda ve farklı düzeylerde hizmet veren sağlık çalışanlarına yönelik ve "eğitici-öğrenci" ve "sağlık çalışanı-sağlık hizmeti alan" iletişiminin ağırlıklı olduğu eğitim modelleri oluşturmaktı. Bu konuda en yakın dönemdeki ortak çalışmamız, "Evde Çocuk Bakıcısı Eğitimi" kursları ve bu konuda hazırlamış olduğumuz "Evde Çocuk Bakımı" başlıklı kitaptır (Aşama Matbaacılık Ltd.Şti., İstanbul, 2007).

Ayşen Bulut'un Türkiye'de Halk Sağlığı uzmanlarının yetişmesine ve Tıp Fakültelerinde Halk Sağlığı Bilim Dallarının gelişmesine katkıları pek çoktur ve devam etmektedir. Sanırım kendisine verilmiş olan "Ayşen Abla" lakabı, almış olduğu unvanların en onurlusudur ve belki de Ayşen'in en çok değer verdiği unvandır.

Yaşça benden çok genç birisi olmasına karşın ben sevgili Ayşen'i çoktan "eski, uzun süreli arkadaşlarım - dostlarım" olarak nitelediğim ve daima güvendiğim, güvenebileceğim az sayıda insanlar kümesine katmış bulunuyorum. Kendisine bundan sonraki yaşamında da "Halk Sağlıklılara Abilalık" ve "Anneannelik ve Ailenin Temel Direği Olmak" işlevlerinde mutluluk ve başarılar dilerim

Prof. Dr. Selma KARABEY

**İÜ İstanbul Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD
PUSULAMIZ OLDU**

Sene 1987, "gençlik başımda duman" vaziyetlerinde bir Halk Sağlığı asistanıyım İstanbul Tıp Fakültesi'nde. Bizi sağlık ocağına götürecek minibüsün şoför mahallinde Ayşen Bulut yanıma oturuyor, sevimli bir hamile, pırıltılı bakışlar ve gülümseyen bir yüz. Tanışıyoruz, Ankara'dan gelmiş İÜ Çocuk Sağlığı Enstitüsü'ne, hiç zaman kaybetmeden Halk Sağlığı'nın saha çalışmalarına katılma gayreti içinde. Bana Halk Sağlığı alanında nasıl bir gelecek planladığımı soruyor. Benim de öğrenciliğimden beri bazı rol modellerim var, DSÖ ile dünyanın öbür ucuna filan gidip, "egzotik" çalışmalar yapmayı düşünüyorum. Bunlardan bahsediyorum kendisine, her zaman ki sakın ama hakim tavrıyla "DSÖ gelişmekte olan ülkelerden pek insan almıyor" diyor. Söylediklerini bilgiye dayandırarak söylediğini hissediyorum, biraz buruluyorum, ama sanırım ayaklarım da biraz yere basıyor bu konuşmayla. Demek ki Ayşen Abla'yı ilk gördüğümünden beri 25 yıl geçmiş.

O, Nusret Fişek'in yanında yetişmiş olmasının ne büyük bir şans olduğunu her vesileyle dile getirir. Biz de (özellikle Nuray Özgülnar ve ben) Ayşen Bulut'un rehberliğini almış olmakla çok şanslıydık. Aynı kürsüde olmasak da yollarımız hep keşti. Geniş düşünmeyi, sınırları sorgulamayı çok güzel öğretti bize. Sağlık ve Halk Sağlığı kavramlarının ne denli geniş ve çok boyutlu olduğunu, insana dair her şeyi kapsadığını savundu hep, yaptıklarıyla, oluşturduğu ekiplerdeki insan çeşitliliği ile de bu söylediklerini ete kemiğe büründürdü.

Ayşen Abla'nın ağzından çıkanlar içinde herhalde en az duyduğumuz sözcükler “hayır” ve “olmaz” idi. En kötümser olduğu konularda bile kullandığı ifade “biraz zor”dan öteye geçmez. Ondan bir şey istediğiniz zaman -bu istediğiniz şey mesleki bir bilgi de olabilir, özel yaşamınızla ilgili bir yol göstericilik de- mutlaka yardımınıza koşacaktır, iki eli kanda olsa bile, ya kendi doğrudan destek olur, ya da olacak birini bulur. Onca işi arasında ondan istediğiniz şeyi asla unutmaz, illaki size geri döner. Elbette kendi istediklerini de unutmaz, inanılmaz bir iş/fikir takipçisidir. Balık hafızalılıktan yakınırız ya hep, işte Ayşen Abla hafıza konusundaki ortalamamızı yükselten insanların başında gelir kanaatimce.

Onun çok takdir ettiğim, öğrenmeye çalıştığım bir başka özelliği de çalışma yaşamında insanları heveslendirme yönündeki üstün becerisidir. Birçok kişinin kolayca etiketleyip, gözden çıkardığı insanların onun yanında nasıl çalıştıklarını gördüğünüzde hayretlere kapılırsınız. Sürekli mızırdanan, olumsuzluklardan şikayet edenlere ise hiç tahammülü yoktur, tahammülü yoktur derken onları yanından uzaklaştırmaz ama tavrını net olarak koyar, mızırdanmayı engeller, o insanı çalışmaya yönlendirir. Herkese yeteneğine göre yapacak bir iş bulur. Klişelerle düşünmediği için de çok yaratıcı işlere imza atar. Beni çok etkileyen bir örneği paylaşmak isterim. Birkaç yıl önce “Türkiye Üreme Sağlığı Programı” kapsamında tıp, hemşirelik ve ebelik bölümlerinin mezuniyet öncesi eğitim müfredatına cinsel sağlık/üreme sağlığı konularının entegrasyonunu amaçlayan bir proje yürütülüyordu. Bizim Fakültemiz de pilot okullardan biriydi. Sürecin en başından iti-

baren bizim Göz Kliniği'nden bir hocayı da projeye dahil etmişti. Toplantılarda kadın-doğum, halk sağlığı, üroloji, dermatoloji gibi bölümlerden katılan insanların yanında göz kliniği ilginç bir örnek oluşturuyordu doğrusu. O hocamız Ayşen Bulut'un kendisini projeye katarken “cinsellik önce bakışarak başlar, bu yüzden sen gereklisin” diyerek ikna ettiğini gülerek anlatmıştı.

Meslek yaşamımızda kişisel seçimlerimiz ne yönde olursa olsun hep saygılı yaklaştı, bizi hep cesaretlendirdi, destek oldu. Asistanlık yıllarımdan itibaren hastane infeksiyonlarının yol açtığı sorunlar konusunda duyarlılığım oluşmuştu, devamında da Fakültemizde daha önceki yıllarda kurulmuş ancak yeterince aktif olamamış olan “hastane infeksiyonu kontrol komitesi” içinde sorumluluklar üstlenmiştim. Ayşen Abla 1990'ların başından itibaren yıllarca komite içinde yer aldı, süveyans çalışmalarının yürütülmesi, önleme stratejilerinin geliştirilmesi, sağlık çalışanlarının eğitimi, eğitim gereçlerinin geliştirilmesi işlerinde önemli katkılar sundu.

1997'den başlayarak 6-7 yıl süreyle öğretim üyelerine yönelik “Eğitim Becerileri” kurslarını onun liderliğinde gerçekleştirdik. Fakültemizin çeşitli bölümlerinde çalışan çok değerli öğretim üleriyle birlikte bu kurslar hepimiz için bir okul niteliğinde oldu. En iyi öğretirken öğrenildiğini yaşayarak deneyimledik bu kurslarda. Ayşen Abla ile iş olarak yaptığımız son güzel çalışma da üniversite öğrencilerinin sağlık bilincini geliştirmeyi hedefleyen “Akran Eğitimi Projesi” oldu. Gençlerin müthiş enerjileriyle biz de canlandık.

O bence çok isabetli bir karar vererek yaşamında yeni bir pencere açtı, “eğlenme dönemi” diyor

bu dönemine, eğleniyor da gerçekten. Tahmin edersiniz ki üretmeyi hiç ama hiç bırakmıyor. İnsan en iyi eğlenirken öğrenirmiş ya, o da bir sürü güzel şey öğreniyor ve hayatında en iyi yaptığı şeyi, “öğrendiklerini paylaşmayı” hiç ihmal etmiyor.

Ayşen Ablacım, iyi ki hayatımızda varsınız. Sizsiz inanın ki birçok şeyin rengi daha soluk olurdu...

Prof. Dr. Nuray ÖZGÜLNAR

İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD

SEVGİLİ ÖĞRETMENİM AYŞEN BULUT

İlk karşılaşp yanında ıraklığa başlayışım 1988 yılı ocak ayı ortaları idi diye hatırlıyorum. İstanbul Tıp Fakültesi Halk sağlığı Anabilim dalında en çömez 4-5 aylık asistanım. Ana-çocuk sağlığı dışındaki ana konular diğer asistanların ilgi alanı. Ben de bu konuyla ilgilenebilirim diye bildirince, Anabilim Dalı başkanım “İ.Ü. Çocuk Sağlığı Enstitüsünde çalışan bir halk sağlığı doçenti var, konuştum seninle haftada 2 gün ilgilenecek” diye ismini söyleyip gönderdi Ayşen BULUT’un yanına... O gün başladı... 13 Ocak 2012’ de İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfının Yönetim kurulu toplantısına birlikte giderken çocuklarımızdan konuştuk, ardından uzun bir toplantı... Sanırım bu yazı yayınladığında salı ve cumaların çoğunda (işe ayırdığı günler bunlar şimdilerde) yine birlikte bir şeyleri merak ediyor, bir projenin yazılması, yürütülmesi ya da değerlendirilmesinde çalışıyor olacağız. Kurucularından olduğu vakfın önceleri bir projesinde danışmanken şimdi müteveli heyetinde, yönetim kurulunda birlikte çalışmak benim için övünç kaynağı...

Kendisinden üçüncü şahıs gibi bahsetmek yerine ilk tanıştığımda seçtiğim ismiyle (Hocam hocam deyip durmuştum. Ayşen, Ayşen Hanım, Ayşen Abla gibi bir hitap seç ama lütfen hoca deme demişti) Ayşen Abla diye yazımı sürdürmek istiyorum. Sevgili Ayşen Abla, Nusret Fişek ile ilgili yazısında “Yetişirken insanın güzel model görmesi, eminim, çok önemli bir şey tıp öğrencisi için. Ben kendimi çok şanslı sayıyorum.” diye yazmış. Tıp öğrencisi değildim, hatta 26 yaşında artık yetişkin sayılan bir çağda “güzel bir model gördüm”, kendime örnek aldım demenin de ötesinde 24 yıldır öğrencisi oldum, birlikte çalıştım, gelişmeye ve öğrenmeye devam edeceğim. Yıllar önce birlikte çalıştığımız bir eğitim programının son saatlerinde birbirimizi kısaca anlatmamız istenmişti. O gün asistanlığımın ilk zamanlarından itibaren beni yanındaki koltuğa oturtup bir program dahilinde konuları anlattığını, bana ödevler verdiğini halk sağlığı konusundaki tüm bilgisini, ilgisini benimle paylaştığını anlatmıştım. Bu öğrenme sürecinde alanımızın halk sağlığı ile sınırlı kalmadığını sonra kendimi önce projeler kapsamında yürütülen kurslarda birlikte öğrenci iken sonra birlikte kurs verirken bulduğumu anlatıp benim öğretmenimdir demiştim. Öğretmenimden öğrendiklerim makaleleri eleştirel okumak, makale yazmak, katılımlı ders anlatmak, proje yazmak, proje yürütmek, proje değerlendirmek değildi sadece... Bunları yaparken karşılıklı etkileşim, saygı ve iletişim vardı benim gencecik bir asistan olarak yanına geldiğim ilk günden beri. Sohbet ederken “Nuraycım hani bu kursta beraber yapmıştık bu oturumu” dediğinde “yok ben katılmamışım o

zaman henüz asistandım” diye itiraz ettiğim zamanlar oldu. Kendi yazımla bu kurslarda görev aldığımı kanıtlarını görünce hem utanmış hem de bana gösterilen güvenle övünmüşümdür. Yazdığı bir makale, rapor, mektup ya da bilgi notu olsun hiç fark etmez “Nuraycım, bu mektup anlaşılıyor mu? Önerilerin varsa, üzerinde düzelt” ya da benzer bir ifade ile benim ona göndermem. Benim gelişmemi ve birlikte çalıştığım arkadaşlarıma da benzer şekilde davranmamı sağladı. Çoğu davranışımın benzediğini bazen “Ayşen Hanım gibi düşündüklerini sonuna dek savunuyorsun, olmaz bu yapılmazı kabul etmiyorsun, nasıl yapılabilir tartışıyorsun” dediklerinde bazen de asistanlarımızla, özellikle de İlker Kayı ile çalışırken “bunu yaparken böyle böyle yapmalısın, ben böyle öğrendim. Ne de olsa Ayşen Bulut’un öğrencisiyim” derken fark ediyorum. En ortak noktamız merak idi. “Bu nedir ki böyle” “Ben çok merak ettim, hadi araştıralım, bakalım” bazen bir araştırmanın bulgularını irdelerken bilgisayar başında saatler geçirmeye bazen de sadece bir yazarın nasıl yaşadığı ile ilgili hayatını incelemeye götürebilirdi.

Öğrendiklerimden bir başkası ise yıllarca hayata geçirdiğim yeni doğum yapmış annelerin de bebekleri kadar hediye almayı hak etmeleriydi. Kızım doğduğunda bana gümüş bir kolye hediye etmişti, kendimi ne kadar iyi hissettiğimi hala hatırlıyorum ve ben de bebeği olan annelere özgü kişisel bir hediye alıyorum. 24 yıl boyunca süren bu dostlukta geziler, ev ziyaretleri, pek çok önemli anı gerçekleşti. İstanbul’da iken yaptığı yürüttüğü işlerin projelerin hemen hepsinde bir

şekilde az ya da çok yer aldım. Benim açımdan en önemsedığım bir kaçını tanıtmak isterim.

1988 yılında CEDPA tarafından desteklenen “Aile Planlaması Hizmetlerinin Sunumuna Sağlık Personeli Olmayan Yardımcıların Katılımı” projesini İstanbul’un varoşlarından Sefaköy mahallesinde kadın muhtarı Resmiye Hanımın desteğinde neredeyse 4 yıl süre ile yürütmüştük. Gönüllü kadınlar kapı kapı dolaşıp yöntemleri anlatmışlar, kondom dağıtmışlar, yöntem isteyenlerin sağlık merkezlerine ulaşmasına eşlik etmişlerdi. Bu projede başlangıçta Prof. Dr. Türkan Kutluay tarafından yürütülürken onun Ankara’ya gitmesiyle Ayşen Abla devralmış ben de saha çalışanlarına destek olan doktor olarak görev yapmıştım.

1989-1991’de küçücük bütçesini IAMANEH’in desteklediği “Bir Eğitim Hastanesinde Doğum Eylemi İzleminde Partograf Kullanımı” projesi benim uzmanlık tezimdi ve Ayşen Abla’da tez danışmanımdı. Tez sırasında çevirdiğimiz, hazırladığımız materyaller ve tezim hala istenir zaman zaman araştırmacılarca...

1991 sonu – 1992 benim az çalıştığım (gebeydim, doğum yapmıştım) ancak Kadın ve Çocuk Sağlığı Eğitim Araştırma Biriminin projelendirildiği ve Kontraseptif Seçim ve Kullanımını Sürdürmede Reprodüktif Morbiditenin Etkisinin Ölçümü projelerinin hayata geçirilme yılları idi. Çobançeşme Sağlık ocağında (1992- 1995) saha çalışmaları yanı sıra Ayşen Abla, Satia Advan ve ben haftada 2 gün klinik muayene yaparak veri topladık, aldığımız örnekleri İstanbul Tıp Fakültesi’nin labora-

tuvarlarına yetiştirmeye çalıştık. Projenin yazılmasından, veri toplama, verileri analiz etme ve yazma sürecinde London School of Hygiene and Tropical Medicine, Maternal and Child Epidemiology Unit'den araştırmacılarla çalışmak farklı ve geliştirici bir deneyimdi.

1994 yılında açılan Kadın ve Çocuk Sağlığı Eğitim Araştırma Birimi, burada toplanan ekip ve birlikte yürüttükleri hizmet, eğitim ve araştırma çalışmaları pek çoğumuz için geliştiren, önünü açan fırsatlar sunan bir okul oldu. Bu okulun atanmamış müdürü Ayşen Abla idi. O ekipten çeşitli üniversitelere, ulusal ve uluslararası kuruluşlara gidenlerimiz oldu, başarılarıyla övündük. Bu yıllarda CEDPA, Avrupa Birliği, DSÖ, Pathfinder, AVSC, İKGV gibi kuruluşlarla işbirliği içinde ulusal ve uluslararası üreme sağlığı eğitici eğitimleri, RİA uygulama, aile planlaması danışmanlığı sertifika programları düzenledik. 1999 yılındaki İstanbul depreminde binamız hasar aldıktan sonra bir süre daha süren birim faaliyetleri fonların da azalması ile aksadı. Bina tamir edildikten sonra hizmetlerin sunumu kısıldı. Şu anda İstanbul Tıp Fakültesi'ndeki hasarlı binalar nedeniyle Sağlam Çocuk Kliniği ve Sosyal Pediatri ve Endokrin Anabilim dalları tarafından kullanılmaktadır.

Edindiğimiz eğitim birikimlerini üreme sağlığı alanından Tıp Fakültesi öğretim üyelerinin eğitimine de taşımamız konusundaki cesareti, öncülüğü ile Ayşen Abla yine ekip lideriydi. Marmara Tıp Fakültesi'nden Şanda Çalı, Hande Harmancı, Sibel Kalaça'nın desteğiyle Nuriye Ortaylı, Selma Karabey ve benden oluşan ekip 9 günlük, Tıp Fa-

kültesi Öğretim üyelerine yönelik 1997 yılı Eylül ayından itibaren kurslar düzenlemeye başladı. Bu kursların katılımcıları sonraları eğitici eğitimi kurs eğitmenleri oldular. Kendi fakültemiz dışında pek çok fakülteye gidip kurslar yaptık. Sayısı 30'ları bulmuş durumda...

Emekli olacağını söylediğinde ki bir –bir buçuk yıl evvel haber vermişti, çok da şaşırmıştım. Nasıl devam edecektik, ekip liderimiz olmadan... Emekli olduğunda kendisine özel bir tören yapmamızı istemedi, bunun yerine Ayşen Abla'nın ev sahipliğinde Murat Belge'nin rehberliğinde Boğaz turu yapıp İstanbul'un güzel yalılarını seyretmiştik. Emekli olalı kaç yıl oldu hatırlamıyorum, iş ve dostluk bazında biraz daha sakin bir süreçte yine ekip liderimiz Ayşen BULUT'la çalışıyoruz ne mutlu ki... Arkadaşım, dostum, öğretmenim, hep birlikte çalıştığım ve bundan övündüğüm Ayşen Abla'ya sevgilerimle...

Hacer NALBANT

Sosyolog, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, İÜ İstanbul Tıp Fakültesi

AYŞEN HANIM

Boğaziçi Üniversitesi'nden hocam Prof. Dr. Ferhunde Özbay, Dünya Sağlık Örgütü'nün bir projesi için koordinatör arandığını söylediğinde kiminle görüşmem gerektiğini sordum; “Ayşen Bulut ile görüşeceksin” dedi “akıllı kadındır”. Ayşen Hanım'la birlikte çalışmamız düşük araştırmasının koordinatörü olmamla başladı. Daha sonra birlikte topluma dayalı aile planlaması danışman-

lığı ve hizmeti, gebelik, doğum ve doğum sonrasında kadın ve erkeklerin üreme sağlığı gereksinimleri, anne-baba adayları için gebe eğitimi programı geliştirme, geliştirilen programların yaygınlaştırılması, sağlık çalışanları için eğitici eğitimleri, diyafram, doğurganlığın düzenlenmesi, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar, ergenler için üreme sağlığı programı, öğretmen adayları için cinsel sağlık bilgileri eğitimi, seks işçileri için akran bilgilendirmesi, hizmet araştırmaları gibi konularda çalıştık. Hala araştırma yönetimi, çocukluk döneminde anne-babaların desteklenmesi, ilköğretim çağı çocuklara sağlık bilgilerinin kazandırılması konularında beraber çalışıyoruz.

Kağıt üzerine yazıldığında çok çeşitli gözüken bu çalışmaların ortak noktası; uyum içinde çalışan multidisipliner bir ekip tarafından gerçekleştirilmesi ve daha iyi hizmeti ve eğitimi amaçlayan araştırmalar olmasıydı. Geniş bir ekip olarak çalıştığımız dönemlerde yaptığımız işi kolaylayan şeyler planlama, düzenli yürütülen aylık toplantılar, toplantıların sonuçlarının değerlendirilmesi ve hizmetin izlenmesiydi. Kazanılan her şey aynı zamanda yaşam bilgisi olarak ekip üyelerine geri dönüyor bu da “iş”, “iş arkadaşı” tanımlarını dönüştürüyordu. Ben kişisel olarak Nusret Fişek ile hiç karşılaşmadım, ancak sağlık hizmetlerine bakışı, öngörülerini ile Nusret Bey hep yanımda, toplantı salonumuzdaydı.

Öğrenenler her zaman Ayşen Hanım’ın öncelikleri arasındadır, bir çalışmada ya da eğitimde öğrenmenin kolaylaştırılması ve iletişimin geliştirilmesinin, insanların yaşamlarını iyileştirmeye kat-

kı yaptığını söyler. Birlikte çalıştığı kişilerin en iyi yaptıkları işleri öne çıkarır ve potansiyellerini geliştirebilmelerine olanak tanıyarak kendilerini geliştirmeleri için destek olur. Çok az sayıda insan için radikal değişiklik önerir; yapılan işin istenerek yapılması gerektiğini düşündüğünden, eğer kişiye mutsuzluk veriyor ya da yük oluyorsa başka bir iş yapmasının daha uygun olacağını söyler.

“İş yaşamımız” yalnız eğitimler, raporlar, toplantılar ve çalışmalar ile sınırlı değil elbette, ekip arkadaşlarımızla kendi pişirdiklerimizle yaptığımız piknikler, doğumlar, mezuniyetler, iyi ki aramızdasın partileri, yemek tarifleri, fotoğrafların paylaşılması, yer değişiklikleri, kış toplantıları, yaz toplantıları, doğum günleri, doğa gezileri hâla sürüyor. Yaptığımız işleri gülümseyerek, atlattığımız zorlukları gülerek, beraber çalıştığımız ve öğrendiğimiz kişileri teşekkürle anımsıyoruz.

Ayşen Hanım; kedimize “yaramaz, hadi bakalım dışarı” dediğinde eşikte bekleyeceğine inanacak kadar iyi niyetli, dünyanın öbür ucundan özenle yaprak taşıyacak kadar hevesli, “bazı insanlara on kez anlatmak yetmez, demek ki bir kez daha anlatmak gerekiyormuş, ne kadar gerekliyse o kadar anlatacaksın” diyecek kadar azimlidir. Artık tanımına sığmasa da yirmi yılı aşkın süredir Ayşen Hanım “çalışma arkadaşım” olduğu için çok şanslıyım!

Prof. Dr. Zeynep SOLAKOĞLU

Tıp Eğitimi AD, İÜ İstanbul Tıp Fakültesi

AYŞEN ABLA İÇİN

İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı Ayşen Abla ile tıp eğitimciliğine olan ilgim nedeniyle 1996 yılında başlayan tanışıklığım 1998 de eğitici eğitimi kursuna öğrencisi olarak katıldığım dönemde gelişti. 1998 den bu yana Tıp Eğitimi Araştırma Uygulama Merkezi Yönetim Kurulunda ve 2005 den sonra Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalında kesintisiz birlikte çalıştık. 2008 yılında önceden aldığı kararlar doğrultusunda emekli oldu, adı hala İTF TEAD daki odasının kapısında. Kütüphanesinin bir bölümünün de anabilim dalımızda olmasından onur duyuyoruz; bunun ötesinde bu kütüphane sık sık başvurup yararlandığımız ve "aaa bak bu da varmış" dediğimiz bir hazine. Çalışma masasının arkasına yapıştırdığı kocaman kırmızı sonbahar yaprakları da duruyor duvarda.

1996 da İstanbul Tıp Fakültesinde düzenlenen Tıp Eğitimi Sempozyumunda Ayşen Abla konuşmak için söz aldığı anda katılımcıların kulak kesildiğini ve saygı dolu bir sessizliğin oluştuğunu fark etmiştim. Beraber çalıştığımız dönem boyunca bu saygınlığın nedenlerini çok iyi anladım.

16 yıl süren bu birlikte çalışma döneminin paylaşılan her adımı benim için hem bir eğitimci hem de bir anne olarak bir öğrenme ortamıydı. Örneğin tıp eğitimi anabilim dalı ekibinin olduğu ilk dönemde çalışanlarımız arasında çıkan bir krizi herkesin tüm çıplak duygularını konuşmasına olanak verecek biçimde düzenlediği bir toplantı ile çözmesi benim için "örnek olay" niteliğindeki-

di. Birlikte yaptığımız her kurs ya da eğitimden hep öğrenerek çıktım. Bazen geri bildirim verirken olumsuz duyguların nasıl ifade edilebileceğini, bazen davranışlara ayna tutabilmek hangi soruları sormak gerektiğini. Yine oğlum OKS sınavına çalışırken yakındığım bir gün beni sertçe uyarmış, bu uyarısı davranışımın sonuçlarını görmemi sağlamıştı.

Klasik "günaydın, nasılsın" kalıbına verilen "iyiyim" yanıtıyla yetinmeyen ve "ne kadar iyisin?" sorusuyla karşılık veren, dile getirilen bir görüş için "neden öyle düşünüyorsun" diye soran bildiğim tek insan Ayşen Abla.

Son bir ay içinde yaşadığım ve Ayşen Abla'nın kulaklarını çınlattığım iki olay onun ufku gösterdi yeniden: Dekanlığımız akreditasyon çalışmaları kapsamında 1997 den bu yana yürütülmekte olan eğitici gelişim programlarına katılanların ayrıntılı dökümlerini istedi. Çeşitli alanlarda ve farklı yönetsel birimlerde, farklı ekipler tarafından 15 yıl boyunca yürütülmüş bu faaliyetleri katılımcıların tüm ayrıntılarıyla belgeleme işi görevi korkuttu. Bilgisayardaki kayıtlı dosyaları aramaya başladım ve Ayşen Abla'nın 2007 de istenen ayrıntıların tümünü içeren bir çalışmayı yapmış olduğunu gördüm, sevgiyle çınlattım kulaklarını.

Yine geçtiğimiz ay içinde tıp eğitiminin ve hekimin tanımını arandık. Ayşen Abla'nın 2007 akademik yılı için hazırladığı açış konuşmasının kaydı imdadımıza yetişti. Yaptığı tanımlar öyle kapsamlıydı ki, bir tıp fakültesinin işini tanımlarken de,

birinci sınıflara seslenirken de işlevsel olabiliyordu.

Ondan öğrendiklerimin özeti şu aslında: Bir birey şu ya da bu açıdan eksik kalabilir ama kusursuz çalışabilecek olan birim bir ekiptir. Ve ancak bir ekip olarak yaşamı sahiden ve kalıcı olarak değiştirebilecek işler yapılabilir. O, İTF de eğitim ile yolu kesişen herkesin adını andığı ve öyle gözüküyor ki en az 20 yıl daha kulaklarını çınlatacağı bir çalışma birikimine sahip. Bu çalışma birikimini bizlerle paylaşmaya hala her an hazır üstelik. "Ayrıcalıklılık" teriminden hiç hoşlanmadığını biliyorum ama onunla çalışma şansı bulduğum için ayrıcalıklı hissediyorum yine de kendimi.

Uzm. Psikolog Füsün KAYATÜRK

AYŞEN BULUT

Yıllardan 1986 ve ben kendimce özel psikolojik danışmanlık yapmaktayken gazetede İ.Ü. ÇOCUK SAĞLIĞI ENSTİTÜSÜ'nün Ana-Çocuk Sağlığı Yüksek Lisans Programı açtığını, üstelik Davranış Bilimciler ve Sosyal Bilimciler için bir fırsat yaratmakta olduğunu görüyorum. Tabii hiç kaçırır mıyım, konu ne de olsa baba mesleği, gökte ararken yerde bulmuşum... Ama yaş hayli geç, lisans diploması 1980 tarihli, giriş sınavları var, yine de yılmadan atlıyorum mevzuuya. Böylece ise bilmeden, değerli "hocam" ve benzersiz "dostum" çok sevgili Ayşen Bulut ile aynı yola giriyor, sonraki on yıllarda hedeflerimizi hatta geleceğimizi yönlendirecek yepyeni ufuklara farkında olmadan o Ankara'dan, ben İstanbul'dan yelken aç-

yoruz. Bir bakıyoruz ki 1987 yılının Şubat ayında gencecik, çiçeği burnunda Doçent ve karnı burnunda (Ali bekleniyor) anne adayı, çok şirin lakin bir o kadar ilgili, çok bilgili dahası ders anlatışından, meraklarımızı gıcıklayan ödevlerimize kadar pek maharetli Ayşen Hoca zuhur ediyor Enstitü'ye. Ancak, hemen anlaşılıyor ki aramızda çok az bir yaş farkı var. İşte ondan mı yoksa dünyayı, bilgiyi, eğitimi ve yenilikleri benzer yorumlamamız dolayısıyla anlayış birliğimizden mi tam bilemiyorum fakat tüm yoğun beraberliğimiz o noktada başladı. Önce öğrencisi oldum, ilk tez danışmanlığını Türkiye'de o yıllarda hiç bilinmeyen bir konuda bana yaptı, çok emek ve yorgunlukla birlikte "Aile Planlaması Danışmanlığı" diye bir kurumu ülkemizin gündemine getirdik ve gerçekten uygulamaya konmasında başarılı olduk. İlerleyen yıllarda, bir davranış bilimci olarak beni o denli destekledi ve himaye etti ki tıbbın kolay geçit vermediği böyle devasa bir alan onun mesai arkadaşı ve yardımcısı olma onurunu kazandım. Şimdi bu e-posta listesindeki adlara bakıyorum da çoğu kişiyi ya birlikte tanımışız ya da onun daha önceden hayatına girmiş olsalar da benim, sayesinde dostluklarını kazanabildiğim ve birlikte çalışma olanağını bulduğum isimler yer alıyor.

Öte yandan, kişilik olarak ince düşünen, şefkatli, zarif, olumlu, hatırnaz, espritüel, yeniliklere açık birisi olduğu kadar tam bir sanatsever ve de entelektüeldir. İyi bir gezgin olmasının yanı sıra hem moderniteye hem de otantizme derinden bağlıdır. Gerek bilimsel ve akademik kimliği, gerekse alanındaki başarılarını bile gölgede bırakabilecek kadar maharetli bir ev hanımıdır. Yalnız

belki de en önemli, bana en ilham veren özelliği mücadelecisi, ideallerinin peşinden giden, adaletli ve de doğru bildiğinden şaşmayan yanıdır.

Yıllarca, kendisi mütevaziliğinden sözünü etmez ama hep birlikte dünyada ve ülkemizde öncü olan, geleceğe yön veren çok büyük projeler yürüttük, çok verimli ekipler kurduk, sanırım pek çok kişiye yardımcı olduk, önlerini açtık, eğittik, yetiştirdik, geliştirdik... Doğallıkla, "emeklilik" ona yakışmadı o da bu sığata yapıışmadı ve biliyorum ki eli değdikçe her yana yetişmeye uğraşıyor, bizlere de verdiği feyizle yolumuzu aydınlatıyor. Sağ olun, var olun, iyi ki varsınız ve sizinle yaşama mutluluğunu bize veriyorsunuz sevgili Ayşen Hanım!

Şunu da belirtmeden geçemeyeceğim, bu makaleyi biraz "sulu" bulabilirsiniz ama sanırım Melih Bulut beni anlar..!

Aycan ARIN

İÜ Tıp Fakóltesi Kadın ve Çocuk Sağlığı Eğitim, Araştırma ve Uygulama Birimi

Ayşen Hanımla yaklaşık 15 yıldan fazla birlikte çalıştık, farklı birimlerde sekreterliğini yaptım dolayısıyla çok yakındım. Herkes eminim çok şey yazacak, onun hakkında çok şey anlatacak... ben iş dışındaki Ayşen Bulut'u kısaca anlatmak istiyorum; paylaşımcı, sosyal, duyarlı, öğretmeyi seven, dinlemeyi bilen, sorunlara hayıflanmak yerine çözüm getirmeye çalışan, zamanı en iyi şekilde değerlendirmeye özen gösteren, plan yapan,

planları uygulayan, fırsat veren, ayrımcılık yapmayan, ailesine verdiği önem kadar arkadaşlarına, arkadaşlığa değer veren, yakınındaki herkes için yapabileceği herşeyi yapmaya çalışan vs.. vs.. kısaca dedim ama Ayşen Hanıma söylenecek şeyleri yazmaya kalktığınızda bitmiyor bir türlü... Onu iyi ki tanıdım, hayatıma iyi ki girdi ve umarım hep hayatımda olacak...

Melek AKYILDIZ

The LifeCo Sağlık Merkezi

1997 yılında gazetede okuduğum iş başvurusuna giderken sadece "aile planlaması konusunda deneyimli ebe-hemşire" niteliğiyle girdiğim Kadın ve Çocuk Sağlığı Eğitim ve Araştırma Birimi kapısından 2007 Ekim ayında ayrılırken çeyizim oldukça değerliydi... Hiç beklemediğim kapılar açılmış, hiç karşılaşmadığım huzur dolu bir ortamda çalışma imkanı bulmuş ama en önemlisi çok değerli dostlar edinmiştim...

Ayşen Bulut adı bir çok kişi için, bir çok alanda bir çok anlamlar taşıyabilir, ben sadece benim yüreğimden, benim gözümünden kim onu paylaşacağım sizlerle..."İnsanlar ne söylediğinizi unutabilirler, ne yaptığınızı da unutabilirler ama kendilerini nasıl hissettirdiğinizi asla unutmazlar" Ayşen Hanım bana kendimi hep değerli hissettirdi. Cesaret verdi, yol gösterdi, örnek oldu, "yapacak birşey yok yerine yapabileceğimiz çok şey var" demeyi öğretti. Öğrenmenin ve öğretmenin inceliklerini O'nun ve ekibinin sayesinde öğrendim. Ekip ruhunun önemini, işini sevgiyle yapmanın getirisini orada öğrendim. Hiç unutmuyorum ilk yılımda

birim broşürleri basılacaktı ve Ayşen Hanım tüm ekibi toplantı masasının etrafına oturtmuş broşür taslaklarını tek tek vermiş, incelememizi, düzeltmeler yapmamızı ve elden ele geçirmemizi istemişti. En son Ayşen Hanım bakıp tekrar bize yönlendirdiğinde gözümünden kaçan ne kadar çok hata olduğunu gördüm. O güne dek hataları düzelterek okuyan beynimin farkında değildim o günden sonraysa eleştirel gözle okumayı öğrendim, hataları bulup düzeltmeyi... Sadece yazımda değil yaşamda da daha iyiye ulaşmanın görmezden gelmek değil, hataları bulup düzeltmek olduğunu.

Ayşen Bulut denince aklıma ilk gelen değerlerden birisi de "alçakgönüllülük". Birlikte çalıştığımız on yıl boyunca kimseyi ne başarıları ile, ne kariyeri ile ne de kişiliği ile ezdiğini görmedim, sadece en iyiye, en doğruya, en güzele ulaşmak, örnek olmaktı hedefi... Birlikte çalışma imkanı bulduğumuz "Evde Çocuk Bakıcılığı Eğitimi, Akran Eğitimi, Hamile Eğitimi, Emzirme Danışmanlığı, Eğitici Eğitimi gibi projelerle bir fikrin eyleme, eylemin davranışa, davranışın insana nasıl, hangi aşamalardan geçerek geldiğini, sonuçları görmenin mutluluğunu hissetmemizi sağladı her zaman...

Aklımda kalan başka bir deyişi de "söz uçar yazı kalır". Kayıt sisteminin, not tutmanın, eylemi somutlaştırmanın önem ve yöntemlerini hayata katmamı sağladı.

Yurdumuzdaki çalışma şartlarının ağırlığına, toplumsal sınıflama yatkınlığına rağmen Ayşen Bulut

ekibine karşı her zaman İNSAN kalmayı başarabilen tanıdığım nadir insanlardandır. O yüzden ekibinden ayrılmış olmama rağmen kendimi hala civcivi gibi hissetmekteyim, biliyorum ki kendimi zorda hissetsem orada beni kanatlarının altına alacak bir anne yüreği var... Oğlu Ali'nin aldığı ilk maaşla bize yedirdiği ekmeğin tadını, rahmetli annesinin yemek tariflerini, kızı Kiraz'ın düğününde duyduğum aidiyet duygusunu her zaman mutlulukla anımsayacağım...

O yüzdendir ki birlikte ne işler yaptığımızı unutabilirim ama birlikteyken nasıl hissettiğimi hep hatırlayacağım... Birşeyi atladığımı fark ettim; olumlu cümleler kurmanın önemini de O'ndan öğrenmiştim; unutmam değil hatırlarım gibi...

Teşekkür ederim Ayşen Hanım, siz farkında olmasanız da hayatıma çok şey kattınız...

Dr.Nuriye ORTAYLI

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi 1983 mezunu

1994-2003 yılları arasında İstanbul Üni. İstanbul Tıp Fakültesi Kadın ve Çocuk Sağlığı Eğitim ve Araştırma Birimi'nde Ayşen Bulut'la birlikte çalıştı.

UNFPA Genel Merkezi (New York)

Üreme Sağlığından Sorumlu Kıdemli Danışman

AYŞEN ABLA

Ayşen "Abla"yı Tıp Fakültesinde 5. sınıfa geçtiğim yaz tatilinde tanıdım. Hevesli bir tıp fakültesi öğrencisi olarak birkaç doğum izlerim umuduyla

Ulucanlar Doğumevinin servislerinde "gönüllü" " gözlemci" olarak dolaşırken, aynı hastanede, ebelere rahim içi araç uygulamayı öğreten genç halk sağlığı uzmanıyla - hem de Hacettepeli- karşılaşınca sevindim. İzin alıp gözlemci olduğum eğitimde daha önce hiç bir klinikte tanık olmadığım, ama meslek yaşıntım boyunca da unutmayacağım bir şey oldu. Ayşen abla jinekolojik masaya yatırdığı hastaya muayene sırasında neler olacağını anlatmakla kalmadı, masaya yatınca da üzerine bir örtü örttü ve bunun hastanın kendisini rahat hissetmesi için ne kadar önemli olduğunu eğitimdeki ebelere anlattı. İlk kez (korkarım sonra da pek tanık olmadım) bir kıdemli klinik eğitim sırasında hastanın saygınlığını korumanın ona yapılacak tıbbi işlem basamakları kadar önemli olduğu mesajını veriyordu. Bu ilk tanışmada Ayşen Bulut' u iyi bir hekim, geniş perspektifli ve duyarlı bir insan olarak kaydettim hafızama. Ve bu kayıt bir on yılında yakın is arkadaşısı olduğumuz sonraki zamanlarda da hiç değişmedi.

Bence Ayşen Bulut'u Ayşen Bulut yapan birçok meziyetinin yansıra acık bir zihinle gözleme ve sabırla dinleme becerisine sahip olması. Çevresinde hep olan ve süregiden yanlışların dışına ve üstüne çıkmasını ve farklı bir tarz geliştirip bu konuda başkalarına da örnek olmasını sağlayan bu önemli özelliği diye düşünüyorum.

Bir de Aysen "Ablam"dan öğrendiğim onlarca ve yüzlerce şey içinde en çok önem verdiğim (ama maalesef hala onun kadar iyi yapamadığım) bilgi/ beceri/ alışkanlığın adını vereyim; işbirliği yap-

mak. Kabile/ mahalle/ bizim takım kültürünü tamamen arkada bırakmamış ülkemiz ve bütün dünya için ne kadar gerekli bir özellik. Aysen Ab-ladan işbirliği yapmak için on bin ton iyi niyet, ondan çok daha fazla sabır, dünyalar kadar hoş-görü gerektiğini, ama sonucun bütün bunlara (nerdeyse her zaman) değdiğini yaşayarak öğrendim. Ne şans.

Bitirirken bu yazıyı geçmiş zamanda yazmanın çok yanlış olduğunu eklemek istiyorum. Üstelik bitmeyen bir yazı olması lazım. Çünkü Ayşen Bulut her zamanki kadar enerjik, her zamanki kadar iyi niyetli. Hepimize ve henüz onu tanımayanlara öğretecek çok şeyi var. Ülkenin ve insanların da onun katkılarına gereksinimi. Umuyor ve inanıyorum ki giderek büyüyen işlerde etrafına ışık tutmaya devam edecek.

Prof. Dr. Güler BAHADIR

İÜ İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı

SEVGİLİ AYŞEN BULUT VE BENDEKİ İZLERİ

Sevgili Selma Karabey ve Sevgili Hacer Nalbant, gönderdikleri e-postada Halk Sağlığında Gündem dergisinin Ocak sayısında "İZ BIRAKANLAR" bölümüne Sevgili Aysen Bulut'un konuk olduğunu bildirerek "Ayşen Bulut'la ne zaman hangi nedenle tanışıp, birlikte ne süre, neler yaptınız, iz olarak onunla ilgili sizde neler var?" diye sormuşlar. O an içimi bir sevinç ve coşku duygusu kapladı. İlk anda aklımdan geçen "Ayşen Bulut bende öyle güzel ve kalıcı izler bıraktı ki bir sayfada nasıl anlatılır acaba?" sorusuydu. Ama dene-

yeceğim. Şunu rahatlıkla ifade edebilirim ki, Ayşen Hanım bende iz bırakmanın ötesinde, yaşamımı değiştirdi. İyi ki onunla tanışmışım, iyi ki birlikte çalışma şansı ve onurunu yaşamışım diye düşünüyorum.

Ayşen Hanımla 1997 yılında, İstanbul Tıp Fakültesinde Ayşen hanımın önderliğinde düzenlenen Eğitim Becerileri Kursuna kursiyer olarak katıldığım zaman tanıştım. Dokuz günlük kurs ufkumu ve yaşamımın akışını değiştirdi. Geçen sürede kursiyer olarak başladığım eğitici eğitimi sürecine eğitimci olarak devam etmemde Ayşen hanımın çok büyük katkısı vardır. Çünkü hem bildiklerini cömertçe paylaşarak hem mızıldanmak ve yakınmak yerine iş yaparak, benim için çok iyi bir rol modeli olmuştur. Ayşen Hanım "Kafasındaki bilgiyi kullanmayan insan sırtında kitap taşıyan eşek gibidir" sözünü söyleyen değerli bilim insanı Nusret Fişek'ten aldığı ışığı birlikte çalıştığı herkese aktarmaktan mutluluk duymuştur. Yine Ayşen Hanımdan öğrendiğim Nusret Fişek'in düsturlarından biri olan "Hizmet etmek için isimsiz olmak gerektiği" düşüncesi bugünkü çalışma yaşamımda benimsediğim ilkelerden biridir. Ayşen Hanım, her zaman ekip çalışmasına ve multidisipliner anlayışa uygun bir çalışma düzeni kurmaya özen göstermiştir. Yüzündeki gülümsemeyi eksik etmeden, sakın sakın ve büyük bir tevazu ile sürekli çalışarak ekibindeki kişileri motive etmiştir. Benim kişisel yaşamıma yaptığı katkılardan daha da önemlisi, Ayşen Hanım İstanbul Tıp Fakültesinde eğitici eğitimi, tıp eğitimi, ders amaçları, ders programları, ölçme ve değerlendirme vb. gibi konuların gündeme gelmesi ve çalışılması için öncülük etmiştir.

İlk kez kursiyer olarak katıldığım kurstan sonra Ayşen Hanımla birlikte gerek İstanbul Üniversitesinde (İstanbul Tıp ve Cerrahpaşa Tıp) düzenlediğimiz çok sayıda eğitim becerileri kursları ve ilkyardım eğitici eğitimlerinde; gerekse başka illerdeki tıp fakültelerinde düzenlediğimiz eğitim becerileri kurslarında sürekli geliştiğimi hissederek hep mutlu oldum. Bu nedenle satırlarımı yine ilk paragraftaki sözlerimle tamamlıyorum: İyi ki Ayşen Bulut'la tanışmışım, iyi ki birlikte çalışma şansı ve onurunu yaşamışım.

Dr Iqbal H. SHAH

Bilim İnsanı, Üreme Sağlığı ve Araştırma Bölümü, Dünya Sağlık Örgütü

Türkiye Halk Sağlığı Uzmanları Derneği'nin Profesör Ayşen Bulut onuruna bir derleme hazırladığını duymaktan mutluluk duydum. Prof. Bulut'un üreme sağlığı, kadın ve çocuk sağlığı ve haklarına yaptığı sayısız katkı düşünüldüğünde çok yerinde bir karar olmuş. Prof. Bulut ile 20 yıldan daha uzun zaman önce, İstanbul'da iki kamu hastanesinde verilen düşük hizmetleri için yürütülecek olan projenin onaylandığı (rekabete dayalı olarak değerlendirilen) Dünya Sağlık Örgütü, Üreme Sağlığı Sosyal Bilimler ve Operasyonel Araştırma heyetinde karşılaştım. Bu projeden sonra üreme sağlığı konusunda kritik öneme sahip başka projelerde de işbirliği yapmaya devam ettik. Dr. Bulut, Dünya Sağlık Örgütü için danışmanlık yaptı

ve halk sağlığı alanında katkıda bulundu. Olağanüstü bir araştırmacı, özenli bir profesyonel ve ince bir şahsiyettir. Prof. Bulut ile çalışmak ve meslektaşlarınca katkılarının takdir edildiğini görmek ayrıcalık olmuştur.

Dr Iqbal H. SHAH

Scientist

Department of Reproductive Health and Research

World Health Organization

I am pleased to note that the Turkish Society of Public Health Specialists has decided to honor Professor Ayşen Bulut. It is a well deserved recognition of Professor Bulut's immense contributions in the field of reproductive health, women's and children's rights and health. I first came in contact with Professor Bulut, over 20 years ago when her project on abortion services in two public sector hospitals in Istanbul was approved, on competitive basis, by WHO Specialist Panel for Social Science and Operations Research on Reproductive Health. We continued to collaborate on a number of subsequent projects, covering a range of critical reproductive health issues. Dr Bulut participated in a number of WHO consultations and provided advice to WHO on several public health related issues. She is a superb researcher, caring professional, and a thoughtful individual. It has been a privilege to work with Professor Bulut and to see her contributions being acknowledged by her peers.

Dr. Nahid TOUBIA

**Cerrah, Üreme Sağlığı Uzmanı ve Araştırmacı,
Sudan (ABD ve Birleşik Krallık)**

SICAK TEBESSÜMLE PROFESYONELLİK

Ekim 1989, London School of Hygiene and Tropical Medicine’de yaptığım Halk Sağlığı Yüksek Lisans programından danışmanımın tavsiyesiyle geldiğim İstanbul’da küçük bir otelde ev sahibimi bekliyorum. Türkiye’ye ilk ziyaretim ve olduğundan daha uzun görünen, bana doğru kararlı adımlarla gelen kibar bir kadını gördüğümde, ne bekleyeceğimi bilmiyordum. Yüzü oldukça ciddi, ama önümde durup adımı söylediğinde sıcak ve kuşatıcı bir gülümsemesi var. İşte Dr. Ayşen Bulut’la tanışma ve Türkiye’nin en şahane ve temel özelliğini öğrendiğim an. Beni iş arkadaşlarıyla tanıştırmaları, tarih ve kültür hakkında anlattıkları, evinde paylaştığı lezzetli yemekleriyle onu sonsuza dek kazandım.

Ayşen ile birlikte çalıştığım projelerde titiz yaklaşımına ve işe olan adanmışlığına ve yüksek profesyonel standartlarına şahit oldum. İş arkadaşı olmanın yanı sıra insani yönünü ve yarattığı ekip ruhunu, birlikte çalıştığı insanlara, öğrencilerine ve eğitim verdiği kişilere yapabildiklerinin en iyisini başarmaları için cesaret verdiğini gördüm.

Aradan geçen yıllarda Ayşen’in arkadaşı olmaktan Dr. Melih, Kiraz ve Ali yi de yakından tanıyan aile dostu olma şerefine eriştim. Hatta geçen yıl torunu ile de tanıştım. Bugün İstanbul’da karşılaşmamızdan yirmi iki yıl sonra Dr. Ayşen Bulut ile tanışmış olmam kişisel ve mesleki

yaşamımı zenginleştirdiği için kendimi şanslı sayıyorum.

Dr Nahid TOUBIA

Surgeon, Reproductive Health Specialist and Researcher, From Sudan (and the USA and the UK)

PROFESSIONALISM WITH THE WARMEST SMILE

October 1989, I am waiting in a small Istanbul hotel for my host recommended by the London School of Hygiene and Tropical Medicine where I am doing my Masters in Public Health. It is my first visit to Turkey and I don't know what to expect when a fine looking woman, seemingly taller than she really is, walks towards me with determined steps and straight back. Her face is very serious but as she stands in front of me and says my name her face opens to the most beautiful, warm and embracing smile. That is when I met Dr Aysen Bulut and that is when I learned the essence and most wonderful side of Turkey. I was forever won over as she introduced me to colleagues, took me to very special places, told me about the history and the culture and shared with me delicious food in her home.

I worked with Aysen on research projects and witnessed her very high professional standards, meticulous approach and passion for the work. I also got to know her human side as a colleague to me, and many others around her, as she built team spirit, encouraged each individual to be

their best and gave of her time and energy to pave the professional path of her students and trainees.

Over the years I also had the enormous privilege of becoming a personal and family friend to Aysen, Dr Melih, Kiraz and Ali. Last year I was even introduced to the granddaughter. Today, and after twenty two years from that first Istanbul meeting I count myself blessed to have met Dr Aysen Bulut and my personal and professional life is richer for it.

Yrd. Doç. Janet M. TURAN, PhD, MPH

Sağlık Bakım Organizasyonu ve Politikası Bölümü

Ana Çocuk Sağlığı Odaklı

Halk Sağlığı Okulu

Birmingham Alabama Üniversitesi

PROF. DR. AYŞEN BULUT

Ayşen Bulut hem kişisel hem de mesleki yaşamımda en etkili kişilerden biri olmuştur. Ayşen Bulut'la ilk 1989 yılında, New York'tan İstanbul'a taşındıktan kısa bir süre sonra tanıştım. Columbia Üniversitesi'nde Halk Sağlığı Yüksek Lisansımı tamamladıktan sonra Türkiye'de aile planlaması kampanyalarının iletişiminin değerlendirmesini yapan pazar araştırması şirketinde bir iş bulmuştum. Benim için ideal çalışma ortamı değildi ama bir başlangıçtı. Ayşen Abla bu şirket için odak grup tartışmalarını yönetiyordu, benzer kişisel ve mesleki ilgileri paylaştığım biriyle tanışmak beni

çok sevindirmişti. Onun yardımıyla İstanbul'da topluma dayalı hizmetlerin değerlendirilmesini konu alan bir müdahale araştırması için Fullbright bursuna başvurdum. Fullbright bursuyla birlikte iş arkadaşlığı olarak başlayan dostluğa dönüşen uzun ve verimli bir arkadaşlık başlamış oldu. 1991 yılında pazar araştırması dünyasından ayrılarak Ayşen Abla'nın İstanbul Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsü'ndeki ekibine katıldım. Birlikte, doğum sonrası aile planlaması gereksinimlerinin belirlenmesiyle başlayıp, gebelik, doğum ve doğum sonrasında kadın ve erkeklerin üreme sağlığı gereksinimlerinin belirlenmesine doğru yayılan bir dizi araştırma başlattık. Yalnızca araştırma yapmadık; ülke çapında yaygınlaştırılan bebek bekleyen anne ve babalara yönelik, yenilikçi ve örnek programlar geliştirdik. İstanbul Tıp Fakültesi Kadın ve Çocuk Sağlığı Eğitim ve Araştırma Birimi'nin açılmasıyla Ayşen Abla farklı disiplinlerden yetenekli çalışanların olduğu ve bir parçası olmaktan zevk aldığım, bugüne kadar çalıştığım en iyi ekibi bir araya getirdi. İşbirliğimiz Johns Hopkins Üniversitesi'nde doktoramı tamamlayınca ve hatta 2002 yılında ailemle ABD'de yaşamaya başlamama rağmen devam etti. Ayşen Abla, olumlu tutumu, azmi ve anne, eş ve arkadaş olarak sahip olduğu harika özellikleri, motivasyonu ve enerjisiyle beni hep şaşırtmış ve ilham vermiştir. Birinin sadece araştırmacı ve öğretmen olarak üstün özelliklere sahip olduğunu görmek güzel; ancak ailesine ve arkadaşlarına değer vermesi ve zaman ayırması daha da güzel. Onu mesleki ve kişisel yaşamımda hep olmayı umduğum kişi olarak göreceğim. Tüm

yaşamım boyunca sahip olmaktan mutlu olacağım kıymetli arkadaşım olacak.

Janet M. TURAN, PhD, MPH

Associate Professor

Department of Health Care Organization and Policy

Maternal and Child Health Concentration

School of Public Health

University of Alabama at Birmingham

PROF. AYSEN BULUT

Aysen Bulut has been one of the most influential persons in my life, both professionally and personally. I first met Aysen Bulut in 1989, shortly after I moved to Istanbul from New York. After obtaining my masters degree in public health at Columbia University, I had found a job in a market research company in Istanbul that was involved in evaluating family planning communication campaigns in Turkey. It was not the ideal work environment for me, but it was a start. Aysen Abla was conducting some focus groups on family planning for this company, and I was overjoyed to meet someone who was closer to my personal and professional interests. With her help, I was able to successfully apply for a Fulbright Scholarship to study a community-based family planning intervention in Istanbul, and thus began a long and fruitful collaboration and friendship. I was able to leave the market research world and join Aysen Abla's team at the Istanbul University Institute of Child Health in 1991. Together we began a program of rese-

arch that started with examination of post-partum family planning needs, and eventually broadened to include the whole spectrum of reproductive health needs of women and men during pregnancy, birth, and afterwards. Not only did we conduct research, we developed highly innovative programs for expectant mothers and fathers that served as models for programs around the country. With the creation of the Istanbul Medical Faculty, Woman and Child Health Research and Training Unit, Aysen Abla brought together a very talented multidisciplinary team that is to this day one of the best teams that I have ever had the pleasure to be a part of. This collaboration continued through completion of my doctoral degree at Johns Hopkins University and my return to Turkey, and even after I finally moved back to the States with my family in 2002. Aysen Abla has always amazed and inspired me with her motivation and drive, her positive attitude, her perseverance against all odds, and her wonderful qualities as a mother, spouse, and friend. It is really wonderful to see someone who not only excels as a researcher and a teacher, but who also puts great value in spending quality time with family and friends. I will always hold her as an example of how I hope to be in my own professional and personal life. She is a dear friend that I will cherish my whole life.

Dr. Demet GÜRAL

Pathfinder International, Programlardan Sorumlu Başkan Yardımcısı

AYŞEN BULUT İÇİN

Ayşen Bulut'la ilk tanışmamız 1989 yılının Kasım ayında. Henüz iki aylık bir program uzmanıydım, Ayşen ise İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde doçent. Bana ilk sözü 'Pathfinder'a tıp kökenli birinin katılmasına çok memnunum' oldu. O günden bu yana yıllar boyu iş arkadaşlığımız ve beraberinde güzel dostluğumuz bugüne kadar süre geldi. Ayşen'le yeni projeler, yeni fikirler, modeller geliştirdik, uygulamalar yaptık. Onun liderliğinde Çapa'daki ekibinin güzel çalışmalarından, araştırmalarından yararlandık. Pathfinder International, İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı ve Willows Foundation'daki görevlerim sırasında her zaman danıştığım, güvendiğim ve çalışkanlığından etkilendiğim bir uzman olarak hayatımda her zaman önemli bir rolü oldu. Ayşen'le çalışmak her zaman keyifliydi. Yoğun toplantılarımızın arasında güzel bir film, enteresan bir sergi ve yeni bir konser haberini paylaşmak, küçük dedikodular ve arada bir güzel öğle yemeği.... Nezaketi, bilgisinin derinliği ve hiç yılmadan tekrar tekrar herhangi bir şeyi mükemmel yapmak için gayreti her zaman olağanüstüydü. Ayşen kimseye kızmaz, kinlenmez ve herkese sonsuz güven, sevgi ve sabır ile yaklaşır ve bu özelliklerinin güzel kişiliğinin önemli bir parçası olduğuna hep inanmışımdır.

Türkiye üreme sağlığı ve aile planlaması konusunda dünyanın en başarılı ülkelerinden biri. Bugün aile planlama yöntem kullanımı konusunda örnek gösteriliyor. Bir çok faktör bunda etkili ama bu başarıda bir çok önder de rol aldı ve Ay-

şen Bulut bunlardan biri. Birçok yeni yöntemin tanıtımına, yöntemlerin doğru bilgi aktarımı ve uygulamalarına, özellikle gençlerin üreme sağlığına olan gereksinimlerinin tekrar tekrar hatırlatılmasına ve bir bilinç oluşturulmasına ciddi katkısı oldu. Bir eğitmen ve uygulamacı olarak çeşitli modellerin geliştirilmesinde rol oynadı.

Ayşen'in erken emekli olma kararını alırken düşüncelerini paylaştığı arkadaşlarından biri oldum ve gönülden destekledim. O yoğun çalışma ortamı içinde Melih'e, Kiraz'a ve Ali'ye yeterince vakit ayıramadığı için onların hayatlarında bazı şeyleri kaçıran gibi hissettiği anlardaki sıkıntıları bazen benimle paylaştı. Şimdi doya doya onlarla ve güzel torunu ile beraber. Ama biliyorum ki, o bitmez tükenmez enerjisi ile hem hayatının bu güzel döneminde ailesine, dostlarına daha yakın olacak, görmek ve yapmak istediklerini yapacak, hem de üreme sağlığı ve eğitim alanında hala yapılması gerekenleri çeşitli kuruluşlardaki gönüllü desteği ile sürdürecektir. Bilgisinden, deneyimden yeni kuşaklar da yararlanabilecek.

Ayşenciğim üreme sağlığı ve aile planlamasına sonsuz katkılarının ve güzel dostluğun için binlerce teşekkürler.

Turgut TOKUŞ

İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı, Yönetim Kurulu Başkanı

Ayşen Hanım tanıdığım en titiz ve en doğrucu kişilerden biridir. Ayrıca müthiş sorumluluk duy-

gusu içindedir. Bir konuyu aldığı zaman onu iyice inceleyip neticeye varmadan içi rahat etmez. Herhalde öğretim görevliliğinden gelen bir duygu ile bildiklerini, araştırması neticesinde bulduklarını etrafına da öğretmekten zevk alır, bunu yapmazsa da içi rahat etmez. Bu sorumluluk duygusunu konunun merkezinden uzak yani seyahatte olsa bile gene devam ettirir. Ayşen Hoca ile (kendisi pek Hoca denmesinden hoşlanmaz) tanışıklığımız herhalde 20 sene gerilere gider. Yanılmıyorsam Prof. Olcay Neyzi kendisini vakfımıza tanıtmıştı, şu anda gönüllü hizmet veren vakıfta (İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı - İKGV) yönetim kurulu başkan yardımcısıdır. Toplantılarda her zaman olumlu görüşlerinden yararlanmışızdır.

Prof. Ayşen BULUT kendisinden her zaman yararlanılacak ve bunu zevkle yapan değerli bir dostumuz ve bilim insanıdır.

Sevgi ve saygılarımla,

Prof. Dr. Türkan KUTLUAY MERDOL

Okan Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü Başkanı

DEĞERLİ DOSTUM AYŞEN BULUT'A EN İÇTEN SEVGİLERİMLE...

Benim dönemimde, profesör olmak için bir başka üniversitede en az üç yıl görev yapma koşulu vardı. Değerli çocuk hekimi Prof. Dr. Olcay Neyzi'den İstanbul Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsünde görev yapmak üzere davet edildiğimde Prof. Dr. Ayşen Bulut'u meşhur halk sağlıkçı sıfa-

tıyla hep duyuyor ama kendisini tanımıyordum. Çapa’da göreve başladıktan bir süre sonra değerli hocam Prof. Neyzi enstitüye bir halk sağlığı uzmanı almak istediğini söyledi. O hafta Ankara’da bir sağlık çalıştayına katılmak üzere Sağlık Bakanlığına gittim. Bakanlıkta çalıştayın yapılacağı salonda hazırlanan masaya oturduktan bir süre sonra yanıma bir hanım gelip oturdu, merhabalaştıktan sonra adlarımızı öğrenince ilk sözlerim “aaa öyle mi ben de hep sizi merak ediyordum” oldu. Ben, hakkında çok güzel sözler işittiğim Ayşen Bulut’u karşımda sıcak sesi ve insanı hemen pozitifleştiren enerjisi ile görünce büyük bir heyecana kapıldım ve kendisine sevgili hocamın dileğini ilettim. Ayşen de birden heyecanlandı ve “neden olmasın” dedi. Süreç çok hızlı işledi ve biz bir iki ay içinde aynı enstitüde görev yapmaya

başladık. Herkesi saran, kucaklayan, inanılmaz bir şekilde motive eden Prof. Neyzi denetiminde, çok değerli arkadaşımız Prof. Dr. Nedret Uzel ile birlikte müthiş bir sinerjik etki yakaladık ve kadın ve çocuk sağlığı konularında inanılmaz projelere ve aktivitelere imza attık. Projelerimiz sayesinde İstanbul Çobançeşme güzel bir sağlık ocağına kavuştu. Düzenlediğimiz çalıştaylara Türkiye’nin her tarafından hekim, hemşire, diyetisyen, psikolog, sosyal hizmet uzmanı gibi meslek mensuplarının birlikte katılımını sağlayarak, sağlık alanında eksikliği görülen iletişim konularında pişirilen çorbalara biraz tuz eklemeye çalıştık.

Ben sözlerime Fellini'nin bir sözü ile devam etmek istiyorum. Şöyle diyor: ***"Yaşamda en önemli şey, bir diğer insanla gerçek bir bağ oluşturmaktır"***. Yaşamımız annemizden ayrılırken kopan bağımızın yerini alacak yeni bağ arayışları ile sürüp gidiyor. Gerçek bağlardan birini biz sevgili Ayşen ile kurduk. Bu bakımdan kendimi çok şanslı görüyorum.. Hep ulaşılabilir, hep sevgi dolu ve hep yanımda olduğu için kendisine bu satırlar aracılığı ile teşekkürü bir borç biliyorum. Ayşen sadece iyi bir hekim, çok başarılı bir halk sağlığı uzmanı değil, aynı zamanda çok iyi bir eş ve mükemmel bir annedir. İstanbul'a geldiğinde biricik oğlu Ali henüz doğmamıştı. Biricik kızı Kiraz okuldaki başarıları ile herkesi şaşırtan çok cici bir çocuktuk. Biz hızlı bir şekilde çalıştaylara ve projelerimiz nedeniyle saha çalışmalarına başladığımızda Ayşen'in hamile olduğunu öğrendik. Bu durum çalışmalarımıza nasıl yansır diye endişelenir-

ken, o sıralar Boğaziçi Üniversitesinde görev yapan ve Ayşen'i Hacettepe Halk Sağlığı bölümünde görev yaparken birlikte çalışma imkanı bulunduğu için çok iyi tanıyan meslektaşım Prof. Dr. Bike Aksu Kocaoğlu şöyle demişti " Onun hamile olduğunu hiç anlayamazsınız, görevinde herhangi bir aksama olmaz, çocuğunu besleyip büyütürken bile". Gerçekten ben bu cümleyi hemen her yerde her vesile ile kullandım. Ayşen, iş konusunda öylesine duyarlıydı ki, her şeyi en ince detayına kadar düşünen beyni, kendisi için de çözümler üretmekte ona çok yardım ediyordu.

Ayşen'in sevgili eşi Melih'in de adını. Hacettepe'de çalıştığı dönemlerde onu tanıyanlardan, "karizmatik, yakışıklı, çok iyi bir hekim" diye hep duyar ama kendisini tanımazdım. İstanbul'da Ayşen ile birlikte çalışmaya başlayınca Melih'i de daha yakından tanıma fırsatım oldu. Ayşen'in

böylesine karizmatik bir kişiyi elinde tutmasının sırrını da o zaman gördüm. Ayşen son derece sabırlı, saygılı, evinde gerekli koşulları yaratmada çok usta bir kişiydi. Melih de yakaladığı, tabii ki kendisinin de emeği yadsınamiyacak, bu mutlu evde, hünerlerini kullanma fırsatı buluyor ve bize tadı hala damağımızda olan inanılmaz deniz mahsulleri sofraları hazırlıyordu. Ben İstanbul'dan Ankara'ya döndükten hemen sonra evlendim, Ayşen ve Melih ile arkadaşlığımız eşimin de iştiraki ile doyumsuz bir dostluğa dönüştü. Onlar Ankara'ya geldiğinde, biz İstanbul'a gittiğimizde mutlaka buluşur ve bir araya gelmeye özen gösteririz. Arada yol ortasında buluşmak üzere de gayretlerimiz olur. Bu buluşmalarımızdan birini sevgili Bulut ailesinin önerisi ile Bolu'da Sünnet Gölü'nde gerçekleştirdik.

Tahmin edilebileceği gibi bu güzel dostlar ile daha pek çok doyumsuz anlar paylaştık. Ayşen ile en unutulmaz anı, evlendiğim gün verdiğimiz kokteyl akşamında yaşadım. Kokteyl başlayalı beş-on dakika olmuştu, ben gelen arkadaşlarla sohbet ediyordum. Yanıma sessizce birinin yaklaştığını sezdim, döndüğümde Ayşen'i görünce neredeyse dilimi yutacaktım. O geceye ilişkin anları tespit için peşimde dönen fotoğrafçı arkadaş bu anı çok iyi yakalamıştı. İstanbul'da çalıştığım dönemde aynı odayı paylaştığımız çok sevgili arkadaşım Prof. Dr. Nuran Salman da o gece kokteylime yine sürpriz yaparak katılmış ve beni çok mutlu etmişti.

Einstein **“Yaşam, başkaları için yaşandığında değerlidir”** demiş. İşte Ayşen denilince benim aklıma bu güzel söz gelir. Ayşen zaten meslek olarak hekimliği seçerek bunu yaşam biçimi olarak şekillendirmiştir. Halk Sağlığı Uzmanlığı alanını seçmekle de toplum için daha somut projeler planlamak ve yürütmek fırsatı yakalamıştır. Kendisine, görevini başarı ile tamamlamış bir kişi olarak bundan sonra da torunu, eşi ve çocukları ile mutlu ve güzel günler diliyor, bana bu fırsatı veren organizasyon komitesine de teşekkürlerimi sunuyorum.

Esra DÜZGÜN BAYTEKİN

Sağlık Eğitimsi

Ben MÜ Sağlık Eğitim Fakültesi mezunuyum. Ayşen Bulut ile tanışmam, Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı bünyesinde gerçekleşti. Ulagay Sağlığı

Geliştirme Projesi kapsamında, kendisi ile birlikte içerik, materyal ve eğitmen/gönüllü eğitimleri geliştirdik, hayata geçtik. Farklı illere birlikte ziyaretler yaptık. Proje sorumlusu olarak ve de bir sağlık eğitimcisi olarak, geçirdiğim bu sürede kendisinden çok şey öğrendim. Üniversitede aldığım eğitimi bana pratik olarak kazandıran, uygulatan ve eğitim programı tasarlama konusunda kendimi geliştirmem konusunda danışmanlık yaparak, mesleki hayatımda ilerlememi sağladı... Büyük bir titizlikle ve çalışmanın büyük yükünü gönüllü olarak yürüten Ayşen Hoca kattıkları ile projenin daha çok değer kazanmasını, uygulanmasını sağladı. Eğitmenlerimiz, gönüllülerimiz kendisini ayrıca çok seviyor ve değer veriyorlardı. Yarattığı bu karşılıklı bu sinerji, projemizin başarı ile devam etmesini sağladı. Tüm bu iş süreçlerinin dışında; öncelikle ucu insana değen her türlü projeye ve bilgiye, öğrencilere, çalıştığı kişilere

ne kadar değer verdiği de ayrı bir özelliği aslında... Benim hem özel hayatımda hem de iş hayatımda Ayşen Bulut'un kıymetli anıları vardır. Kendisi ile birebir çalışma imkanı bulduğum için ve bir kez daha teşekkür etme fırsatı yakaladığım için çok şanslıyım. Teşekkürler, saygılar, sevgiler....

Mukaddes TURAN MİRAL**Uzman Hemşire**

Ayşen Bulut ile ilk defa 1998'de İstanbul Üniversitesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği yüksek lisans programına devam ederken tanıştım. Kadın ve Çocuk Sağlığı Birimini hizmete açmışlardı. Ayşen Bulut tarafından bu merkezde birçok örnek program başlatıldı ve diğer kurumlara örnek oldu.

Bu birimde kadın ve çocuğa değerli bir birey olarak davranılması gerektiğini savunarak, buna yönelik hizmet verilmeye çalışılıyordu. Bu çerçevede konforlu, hoş bir ortam sağlanmıştı. Kamu kurumlarında pek rastlanmayan bir ortamdı. Çalışanlar arasında ekip anlayışı gelişmiş ve bir aile gibi gözüküyorlardı.

Gebe okulu programını ilk defa bu merkezde gördüm. Bu programa gebe olarak katıldım. Daha sonraki dönemlerde eğitimci olarak ta yer aldım. Gerek gebe, gerekse eğitimci olarak çok dolu dolu bir programdı. İdeal bir gebe eğitimini tamamen ücretsiz olarak bu merkezde veriliyordu. Maalesef şu anda bu programın devamlılığı sağlanamamış. 2007 yılından İstanbul Sağlık Müdürlüğü gebe okulu programlarını başlattı ve hale 5 eğitim ve araştırma hastanesinde yürütülüyor.

Yine Kadın ve Çocuk Sağlığı Biriminde sağlam çocuk izlemleri yapılıyordu. Önemli bir hizmet çünkü; günümüzde bile tam anlamı ile sağlam çocuk izlemi yapan kamu kurumu sayısı çok az. Üstelik ücretsiz bir hizmet.

Bu birimde bir emzirme odası bulunuyordu. O dönem için çok önemli bir hizmet, özellikle emziren bir kadınsanız. Çünkü henüz bebek dostu hastaneler bu kadar yaygın değildi.

3 yıl kadar önce bu birimde ergen sağlığı bölümünün açılacağını duydum ve çok mutlu oldum. Önemli bir hizmet, çünkü birçok aile ergen sorunları ile nasıl başedeceğini bilemiyor. (Günümüzde Sağlık Bakanlığının Ergen Sağlığı Merkezleri var.) Kızım ergenliğe girer girmez bu birime götürmeyi düşünürken, maalesef bu birimin kapatıldığını öğrendim. Bir çok örnek halk sağlığı hizmetlerini başlatan Kadın Sağlığı Araştırma Birimi kapatılmış.

Ayşen Bulut'un Kadın Sağlığı Araştırma Birimi çalışmaları çerçevesinde gerçekleştirdiği bir çok örnek halk sağlığı hizmetinin, ücretsiz olarak bir kamu kurumunda da gerçekleştirebileceğini gördüm ve buna inanıyorum.

Dr. Jale AYTAÇ SARIDOĞAN**Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Uzmanı**

Sevgili Ayşen'i 1970'li yıllarda Tıp Fakültesinde okurken tanıdım. O Hacettepe, ben ise Ankara Tıp Fakültesi öğrencileriydik. Öğrenci olarak Ankara Tabip Odasındaki çeşitli çalışmalara katılıyor, hem diğer fakültedeki arkadaşları tanıyor, hem de mesleğimizle, özlük haklarımız ve benze-

ri konularla ilgili bilgi sahibi oluyorduk. Tabip Odası'nda kimsesiz çocukların sağlık sorunları ile ilgili bir komitede görev almıştım. Bu konuda yönetmelikler ve uygulamalarla ilgili bir yazı hazırlıyorduk. Ben yazıyı hazırlayıp komiteye sundum. Sevgili Ayşen'in eşi (o zaman eşi miydi hatırlamıyorum) Melih Bulut "bu ne biçim yazı!.. aynı konuşur gibi yazmışsın.." diye beni fırçaladı ve düzeltme işini üzerine aldı. Bir sonraki toplantıya Ayşen'de geldi. Çok zarif ve dikkatli bir şekilde "yazıyı düzelttim, çok iyi hazırlamışsınız elinize sağlık" dedi. Yazıyı tekrar okuyunca "bunu ben mi yazdım?" diye ciddi kuşkuyla düştüğümü hatırlıyorum. Ayşen kibarca, üzerinde hiç konuşmadan yazımı okunabilir hale getirmişti. Yıllar sonra benim için önemli olan birkaç yazımı gençliğimizde olduğu gibi kibarca düzeltmiş ve bana sunmuştur. O zamandan beri koşullar elverdikçe görüştük, özellikle İstanbul'a geldikten sonra çok daha sık görüştük.

Ayşen'i tanımlayan bir kaç temel kelime edilecek olursa ilkeli, ahlaklı, çalışkan ve MUZİP demek hiç yanlış olmaz. Ben onun en çok muzip yanıyla ilişki kurmayı sevdim. Birlikte çok gülüp, çok eğlendik. İlkeli ve çalışkan tarafı itiraf etmeliyim ki beni biraz korkutmuştur. Arada bir bana azarlayan gözlerle baksa da durumu daima lehime çevirmişimdir. Aslında bir insanı bir sayfada anlatmak sihirbazlık gibi bir şey Ayşen'i de öyle. Ayşen'i sanırım hepimizin gözünde farklı kılan "fark yaratmasıdır". Meslek hayatı boyunca unutulmuş, fazla önemsenmeyen ama aslında önemli olan alanlara el atmış ve radikal değişiklikler yaratmıştır. Kendi alanında ve hayatlarımızda İZ BIRAKAN

sevgili arkadaşımı hep gülerek hatırlarım ve hatırlamaya devam edeceğim. İyi anne, iyi eş, iyi dost, iyi doktor olan arkadaşına mutluluklar dileyeceğim ama o zaten hep mutlu olmayı becermiştir, her şeye rağmen...

Dr. Melih BULUT.

Uzun lafa hacet yok; bizimkisi ilk görüşte AŞK'TIR.

Sonra mezun olduk, sonra evlendik, sonra çocuklarımız oldu, şimdi torun(larla) haşır neşiriz.

Tabii ki önce gözleri, saçı, yüzü beni etkilemişti; sonrasında huyu suyu, karakteri. Aslında bende, diğer arkadaşlarında iz bırakmasının sebebi sadece bunlar değildi. Yıllar geçtikten sonra daha iyi anlıyorum ki onu farklı kılan hayvanlara, bitkilere, insanlara, doğaya ve doğanın işleyişine olan saygıllığıydı. Bu saygıllık nedeniyle acaip demokrattır Ayşen. Ama gerçek anlamda demokrattır, hem de yaşı, statüsü ne olursa olsun, hangi inanç veya düşünceye sahip olursa olsun herkese karşı demokrattır. Kimseyi dışlamaz, ayrımcılık yapmaz. İnsanlara dair önyargıları olmadığı için insana ait hiç bir şey de onu şaşırtmaz.

Bu saygıllık nedeniyle lafta değil özde acaip değişimcidir, devrimcidir. Bilhassa iş hayatında hep yeniliklere, ilklere imza atmıştır.

Bu saygıllılık nedeniyle sevgi doludur. Tüm çiçekleri, böcekleri, ağaçları, çocuklarını, torun(larını) çok sever. Ama beni en çok sever. Demokrat olduğu için hatalarımla da sever ama zaman içerisinde bunları düzeltmemi öyle güzel sağlar ki

bizim birlikteliğimiz, ilişkimiz hep gelişerek devam eder.

Ayşen'le yaşamak, beraber çalışmak hem kolay hem zordur. Kolaydır çünkü fikirlere saygılıdır, içinde kötülük zaten hiç yoktur; kimsenin değerlerine, kişiliğine yönelik saldırı, eleştiri yapmaz. Demokrattır ama çok inandığı bir dava, bir proje ya da günlük hayatın bir ayrıntısı konusunda acı aip takıntılı da olabilir. Çok dik durur benim karım, ama samimiyetle dik durur. Ayşen'e kimse zorla bir şey yaptıramaz. Eğer beğenmediği şartlarda çalışmak, iş üretmek zorundaysa ortamı değiştirmek için inatla uğraşır. Hiç pes etmez. Tabiattan görerek geliştirdiği esnekliği sayesinde değişik yöntemleri, düşünce sistematığını kolayca uygulamaya sokar. Hazırcevaplığı sayesinde altta kalmaz ve değişimi mutlaka başarır.

Ayşen'de para hırsı hiç yoktur. İhtiyacı olduğunda paranın gelip onu bulacağını söyler, buna kalpten inanır ve nedense hiç para sıkıntısı çekmeyiz biz. Hiç bir şeyi gereğinden fazla tüketmez, tutumludur, kanaatkardır. Bana hayatımızın en zor zamanlarında, karar anlarında "Gerekirse evde peynir ekmek yeriz, sen içinden geleni yap" diyebilmiştir.

Ayşen'de iktidar hırsı da hiç yoktur. İktidarla işinin olmaması gerektiğini çok ama çok sevdiği Nusret Fişek söylemiş ona: "Bu memlekete hizmet etmek istiyorsan silinmeyi bileceksin". Nusret Bey hepimize çok şey söyledi ama ne kadarını hayata geçirebildik biz? Ayşen'in karakteri de bu öğüdü tutmaya uygundu herhalde. İktidar hırsı-

nın olmaması sayesinde proje bazında liderlik kavramını evde, işte, gündelik hayatta çok güzel uyguladı. Hep öğrendi, hep öğretti. En çok da ben öğrendim ondan.

Ayşen insanlara çok güvenir, haddinden fazla güvenir. Mesela satıcıya güvenir, alışveriş yaparken pazarlık etmez. Bu ona bu ülkede belki para kaybettirdi ama çok şey de kazandırdı. İnsanlara güvendiği, herkesi kendi gibi bildiği için de gizli gündemi olmaz hiç. Neyse fikri düşüncesi pat diye söyler. Bu özelliği nedeniyle onu ilk tanıdığınızda sert bulabilirsiniz. Ama, benim gibi, onu tanıdıkça daha çok sever ve daha çok saygı duyarsınız.

Ayşen ne kadar şanslı bir insansa ben de o kadar şanssızımdır. Bu; diyorum kendime, galiba kaderin cilvesi: çünkü en büyük şansım bu hayatı onunla beraber yaşamak. Diğer şanslar olmasa da vız geliyor.

Seni çok seviyorum Canım Eşim.